

venstre

Møtebok til Venstres landsmøte

Stavanger, 24. - 26. april 2009

Innhold:

LM-1 Opning og konstituering	Side 2
LM-2 Saksliste	Side 4
LM-3 Dagsorden / Program	Side 5
LM-4 Leiars tale / generell politisk debatt	Side 7
LM-5 Årsmelding	Side 8
LM-6 Rekneskap	Side 37
LM-7 Kontingent 2010	Side 38
LM-8 Politiske fråsegner	Side 39
LM-9 Tema for LM 2010	Side 40
LM-10 Stortingsvalprogram 2009-2013	Side 41
LM-11 Vedtektskomiteens førebelse innstilling	Side 42
LM-12 Val av valnemnd og redaksjonsnemnd	Side 45
LM-13 Avslutning	Side 46

Opning og konstituering

Landsstyrets innstilling til:

1 Konstituering

Møtedirigentar

Lars Sponheim, Eva Kvelland (leiar av dirigentkorpset), Berit Woie Berg, May-Britt Vihovde, Hallstein Bjercke, Helge Solum Larsen, Trine Skei Grande, Per A. Torbjørnsen, Mona Haugland Hellesnes og Eivind Brenna.

Referentar

Mirjam Engelsjord (leiar av referentkorpset), Pål Pettersen, Isak Oksvold og Lars-Henrik Paarup Michelsen.

Fullmaktsnemnd

Kari Østervold Toft (leiar), Jens Johan Hyvik og NUV.

Møtesekretærer

Terje Breivik (leiar), Rita Sletner, May Hamilton, John Hamilton, Frode Fjeldstad, Thori Sundåshagen, Morten A. Hagen, Steinar Haugsvær, Atle Hagtun, Guri W. Kinneberg, Mirjam Engelsjord, Geir Olsen, Jan-Christian Kolstø, Anne Gamme, Isak Oksvold, Henning Kloster-Jensen, Lars-Henrik Paarup Michelsen, Christoffer Biong, Ingvild Boe Hornburg, Per Tore Woie, Ketil Kjenseth og Martha Hagerup Nilson.

Tellekorps

Guro S. Fresvik (leiar), Karl Andre Birkhol, Anders Skoglund, Sanna Saromaa og NUV.

Protokollsignatarar

Ulla Nordgarden og Kåre Pettersen

Redaksjonsnemnd for stortingsvalprogrammet

Guri Melby (leiar), Roar Sollied, Anne Britt Skjetne,, Synnøve Handeland, NUV og NVK.

Redaksjonsnemnd for politiske fråsegner (vald av LM 2008):

Alfred Bjørlo (leiar), Sogn og Fjordane

Lillian Hessen, Troms

Saynab Mohamud, Hedmark

Eivind Enoksen, Rogaland

Ellen C. Kvalsund, Møre og Romsdal

1. vara: Gry Bøhmer, Akershus

2. vara: Torgeir Fossli, Telemark

+ Representant frå NUV

+ Representant frå NVK

2 Forretningsorden

1. Landsmøtet vert leia av to møteleiarar som blir valde ved konstitueringa av møtet. Møteleiarane sørgjer for at dei oppsette ramane for debattane vert overhaldne, og har difor høve til å føreta avgrensingar i taletida og bestemta når «strek» skal settast.
2. Landsmøtedeltakarar med talerett melder seg på talarlista ved tydeleg å vise nummerskilt, eller ved å levere inn særskilt skjema dersom dette eksisterar. Talarane retter innlegga sine til møteleiar. Alle innlegg, bortsett frå møteleiarar, skal skje frå talarstolen.
3. Møteleiar(ane) kan tillate inntil to replikkar til debattinnlegg med påfølgjande svarreplikk. Ein replikk kan maksimum vere eitt minutt lang, og skal omhandle siste debattinnlegg. Landsmøtedeltakarar teiknar seg til replikk ved tydeleg å vise nummerskilt saman med ein raud lapp. Møteleiar gjev replikk til dei som først ber om det.
4. Framlegg må leverast skriftleg, og på eige skjema (om slikt finst) til møteleiarane.
5. Vedtak på landsmøtet vert fatta med simpelt fleirtal når anna ikkje er bestemt i Venstres vedtekter. Personval skal gjennomførast skriftleg om nokon av landsmøtedelegatane krev det.
6. Ved personval skal alternative framlegg til den framlagde innstillinga settast opp mot ein bestemt person i denne innstillinga. Dersom det er fleire enn to kandidatar til eit bestemt verv, må ho/han som blir vald ha minimum 50% av røystene. Oppnår ingen av kandidatane 50% av røystene i første valomgang, fell ho/han av kandidatane med færrest røyster ut. Slik held ein fram til ein av kandidatane har oppnådd dei nødvendige 50% av røystene.
7. Endringsframlegg til stortingsvalprogrammet etter vedtektsfesta frist 13. februar, er avhengig av godkjenning i landsstyret for å verta realitetshandsama. Politiske fråsegner som kjem inn etter vedtektsfesta frist 3. april må oppnå 2/3- fleirtal for å kunne realitetshandsamast.
8. Ved prioriteringsdebatten om kva for politiske fråsegner landsmøtet skal handsame gjeld følgjande:
  - a) Landsmøtet vedtek først talet på fråsegner som skal handsamast basert på framlegg frå redaksjonsnemnda.
  - b) Dersom redaksjonsnemndas framlegg til tal på fråsegner blir vedteke må alternative framlegg til redaksjonsnemndas prioriteringar settast opp mot ei konkret fråsegn i nemndas innstilling. Dersom det er fleire enn to alternativ til ein "plass" vert det votert mellom dei ulike alternativa. Dersom ikkje nokon framlegg har over 50% av røystene vert det gjennomført ein ny votering mellom dei to framlegga som har flest røyster ved første voteringsrunde.
  - c) Dersom landsmøtet vedtek å handsame fleire eller færre framlegg til fråsegner enn det redaksjonsnemnda foreslår, står landsmøtedelegatane fritt til å fremje framlegg. Dersom det er fleire forslag enn talet på "plasser" gjennomfører ein votering som i punkt b).
9. Eventuelle endringar i vedteke forretningsorden krev 2/3-fleirtal.

Saksliste

- 1
- 2
- 3 Landsstyrets innstilling:
- 4
- 5 LM-1: Opning og konstituering
- 6 LM-2: Godkjenning av innkalling og sakliste
- 7 LM-3: Godkjenning av dagsorden/program
- 8 LM-4: Leiars tale og generell politisk debatt
- 9 LM-5: Årsmelding 2008
- 10 LM-6: Rekneskap 2008
- 11 LM-7: Kontingent 2010
- 12 LM-8: Politiske fråsegner
- 13 LM-9: Tema for LM 2010
- 14 LM-10: Stortingsvalprogram 2009-2013
- 15 LM-11: Vedtektskomiteens førebelse innstilling
- 16 LM-12: Val av valnemnd og redaksjonsnemnd
- 17 LM-13: Avslutning
- 18

1 Dagsorden/program

2
3 Landsstyrets innstilling:
4
5

6 **FREDAG 24. APRIL**

7
8 12:30 Lunsj
9

10 12:30 Ny på Landsmøtet
11 Venstrekvinnelaget inviterer kvinner og menn til samling for dei som er nye og
12 ønskjer å få kunnskap om kva som skjer på eit landsmøte, korleis ein tek ordet
13 osv.
14

15 13:30 **Opning og konstituering** (LM-1)
16 Godkjenning av innkalling og sakliste (LM-2)
17 Godkjenning av dagsorden/program (LM-3)
18

19 Velkomsttalar og kulturelle innslag
20

21 14:00 Pause
22

23 14:30 **Leiars tale** (LM-4)
24 Tale av Venstreleiar *Lars Sponheim*
25

26 15:30 Kaffipause
27

28 16:00 **Generell politisk debatt** (LM-4)
29 Debatten blir innleia med 10 minutt innlegg frå:
30 *Anne Solsvik, leiar av Noregs Unge Venstres*
31 *Torild Skogsholm, leiar av Noregs Venstrekvinnelag*
32

33 19:00 **Politiske fråsegner** (LM-8)
34 Prioriteringsdebatt og eventuelt vedtak av fråsegner.
35

36 19:30 Landsmøteforhandlingane vert avslutta.
37

38 20:00 Middag
39
40
41
42
43
44
45

1 **LAURDAG 25. APRIL**

2

3 09:00 **Politiske fråsegner** (LM-8)

4

5 10:00 **Venstres stortingsvalprogram 2009-2013** (LM-10)6 *Innleiing ved Ola Elvestuen, 2.nestleiar og leiar av programnemnda*7 *Debatt og vedtak*

8

9 12:00 Lunsj

10

11 13:00 **Venstres stortingsvalprogram 2009-2013** (LM-10)12 *Debatt og vedtak*

13

14 15:30 Kaffipause

15

16 15:45 **Politiske fråsegner** (LM-8)

17

18 16:30 **Vedtektskomiteens førebelse innstilling** (LM-11)19 *Innleiing ved Trine Skei Grande, 1.nestleiar og leiar av vedtektskomiteen*

20

21 17:00 Landsmøteforhandlingane vert avslutta.

22

23 20:00 Festmiddag

24

25

26

27 **SUNDAG 26. APRIL**

28

29 09:00 **Politiske fråsegner** (LM-8)

30

31 09:30 **Årsmelding 2007** (LM-5)32 **Rekneskap 2007** (LM-6)33 **Kontingent 2009** (LM-7)

34

35 10:00 **Venstres stortingsvalprogram 2009-2013** (LM-10)36 *Debatt og vedtak*

37

38 12:00 Kaffipause

39

40 12:15 **Venstres stortingsvalprogram 2009-2013** (LM-10)41 *Debatt og vedtak*

42

43 13:00 **Tema LM 2010** (LM-9)

44

45 13:15 **Val av valnemnd og redaksjonsnemnd** (LM-12)

46

47 13:45 **Avslutning** (LM-13)

48

49 14:00 Utsjekking, lunsj og heimreise.

50

1 Leiers tale og generell politisk debatt

2

3

4

5

6

7

8

Etter Lars Sponheims tale til landsmøtet vil det først bli gitt 10 minutters taletid til leiar av Noregs Unge Venstre og leiar av Noregs Venstrekvinnelag. Derneft blir det generell politisk debatt der alle delegatar kan delta med innlegg og replikkar. Ordstyrarane vil på byrjinga av denne debatten orientere om taletida.

Leiers tale og den generelle politiske debatten vert overført "live" på Venstres web-tv.

Årsmelding for Venstre Hovudorganisasjon 2008

Denne årsmeldinga gjeld for kalenderåret 2008.

1. LANDSMØTET

Venstres landsmøte 2008 blei haldt på Sundvolden Hotel i Buskerud 11.-13. april. Det vert vist til eiga landsmøteprotokoll.

2. LANDSSTYRET

2.1 Landsstyrets samansetning

Landsstyret består av sentralstyret, seks direktevalde landsstyremedlemmer, ein representant frå kvart fylkeslag, to representantar frå Noregs Unge Venstre, ein representant frå Noregs Venstrekvinnelag og ein representant frå Noregs Liberale Studentforbund. Etter landsmøtet i 2008 har landsstyret hatt følgjande samansetning:

Sentralstyret:

Lars Sponheim (leiar)
 Trine Skei Grande (1.nestleiar)
 Ola Elvestuen (2. nestleiar)
 Helge Solum Larsen (sentralstyremedlem)
 Roar Sollied (sentralstyremedlem)
 Eva Kvelland (sentralstyremedlem)
 Kari Østervold Toft (sentralstyremedlem).

1.vara: Gunn Berit Gjerde   2.vara: Lars Peder Nordbakken
 3.vara: Tonje Løwer Gurholt   4.vara: Helge Stiksrud.

Direktevalde landsstyremedlemmer:

Odd Einar Dørum
 Eivind Snorre Brenna
 Guri Melbye
 Alfred Bjørlo
 Britt Fladmark Holta
 Berit Woie Berg

1.vara: Anniken Holtnæs   2.vara: Øystein Haga   3.vara: Trine Noodt
 4.vara: Tone M. Andersen   5.vara: Morten Andersen   6.vara: Mikkel Dobloug

Fylkeslagas faste landsstyremedlemmer:

Sindre W. Mork (Østfold), Toril Berge (Oslo), Inger Johanne Bjørnstad (Akershus), Erik Ringnes (Hedmark), Bjørg S. Lien (Oppland), Geir Stave (Buskerud), Hallstein Bast (Vestfold), Tonje L. Gurholt (Telemark), Hans Antonsen (Aust-Agder), Emil Pedersen (Vest-Agder), Iselin Nybø (Rogaland), Mona Haugland Hellesnes, (Hordaland), Torbjørn Kolås (Sogn og Fjordane), Trond Hansen Riise (Møre og Romsdal), Jon Gunnes (Sør-Trøndelag), André N. Skjelstad (Nord-Trøndelag), Arne Langset (Nordland), Øistein Nilsen (Troms) og Terje Soløy (Finnmark).

Noregs Unge Venstre:

Anne Solsvik, Jonas Stein Eilertsen, Christoffer Torres Olsen og Naomi Ichihara Røkkum

55 Noregs Venstrekvinnelag:

56 Torild Skogsholm.

57

58 Noregs Liberale Studentforbund har vært representert ved:

59 Kjartan Almenning og Stine Møller Nilsen.

60

61 **2.2 Landsstyrets møte**

62 Landsstyret har hatt 5 møte i årsmeldingsperioden:

63

64 1.møte:

65 Tid: 8. - 9. mars i Oslo

66 Saker: Sørheimutvalets innstilling og kommuneøkonomi (LS-05/08), innstilling på
67 diverse landsmøtesaker (LS-06/08), val av komité for nytt stortingsvalprogram
68 (LS-07/08) og Venstres utviklingspolitiske plattform (LS-08/08).

69

70 2.møte:

71 Tid: 10. april i Buskerud

72 Saker: Diverse innstillinger til det påfølgjande landsmøtet.

73

74 3. møte:

75 Tid: 14. -15. Juni i Kristiansand

76 Saker: Debatt om landsstyrets rolle (LS-23/08), tilsetjing av generalsekretær (LS-
77 24/08) og årsmøte i VO (LS-25/08).

78

79 4.møte:

80 Tid: 27. - 28. september i Oslo

81 Saker: Debatt rundt 1.utkast til nytt stortingsvalprogram.

82

83 5.møte:

84 Tid: 13. - 14. desember, Thon Hotel Opera, Oslo

85 Saker: Budsjett (LS-41/08), finanskrisa – global økonomi treng global politikk (LS-
86 42/08) og politiske saker framover (LS-43/08).

87

88 **2.3 Landsstyrets politiske fråsegner**

89

90 *Vedteke av landsstyret 8. - 9. mars 2008:*

91

92 Fråsegn 1:

93 Venstre i bresjen for kvinners rettigheter

94

95 Venstre har gått i bresjen for kvinners rettigheter i Norge i over hundre år. Det var
96 Venstre som i 1907 kjempet fram stemmerett for kvinner. Dessverre er det slik at
97 norske kvinners rettigheter ikke gjelder for alle kvinner. Kvinners rettigheter blir i dag
98 krenket i mange land.

99

100 Kvinnefiendtlige regimer

101 I flere land opplever kvinner tvangsgifte, steining for påstått utroskap og at kvinnelige
102 vitneutsagn ikke tillegges vekt fordi disse kommer fra kvinner. Videre straffes kvinner
103 med døden for "umoralske handlinger", mens menn kan ha flere koner og et
104 ubegrenset antall midlertidige ekteskap. Iranske kvinner har det spesielt vanskelig, og
105 fem kvinner henrettes tre dager før kvinnedagen.

106

107 Venstre krever at det internasjonale samfunn tar avstand fra brudd på kvinners
108 rettigheter.

109 Krig

110 Kvinnens rettigheter blir ofte krenket i forbindelse med krig og uroligheter, gjerne som
111 en systematisk del av krigføringen. Ved fredsforhandlinger er imidlertid kvinner sjelden
112 å se.

113

114 Kvinner må trekkes aktivt med i fredsprosessene og i gjenoppbygging av samfunnet.

115

116 Menneskehandel og trafficking

117 Menneskehandel og trafficking er et annet område hvor kvinnens rettigheter krenkes.
118 Ifølge FNs International Labour Organisation, ILO, lever 12,3 millioner mennesker som
119 slaver i verden i dag. Om lag 80 prosent av disse er kvinner, og mange tvinges til å
120 jobbe i sexindustrien.

121

122 Venstre vil advare mot den lettvinne løsningen å kriminalisere prostitusjon, som vil gjøre
123 tilværelsen for prostituerte enda mer utrygg. I stedet må innsatsen for å ta bakmenn
124 intensiveres gjennom et effektivt internasjonalt politisamarbeid. Trafficking er et
125 internasjonalt problem som krever internasjonale løsninger.

126

127 Fattigdom

128 Noe av forutsetningen for menneskehandel og trafficking er bunnløs fattigdom i deler
129 av verden. Dette gjør mange kvinner til lette bytter for kyniske agenter som lokker dem
130 til rike land hvor veien inn i prostitusjon er kort.

131

132 Venstre understreker derfor behovet for å bedre kvinnens levekår i fattige land, særlig
133 gjennom å styrke helsetilbudet og ved å sikre utdanningsmuligheter.

134

135

136 Fråsegn 2:

137 Demokrati og fred må vinne fram i Kenya

138

139 Sist veke vart opposisjonen og regjeringa i Kenya samde om ei ny koalisjonsregjering.
140 Avtalen vart mekla fram av fredsprisvinnar Kofi Annan med støtte frå Noreg. Partane er
141 einige om grunnlaget for regjeringa, og forhandlar vidare om endring av grunnlova,
142 økonomisk utvikling og landreform.

143

144 Kenya har vore nær borgarkrig sidan presidentvalet 27. desember. Fleire år med
145 frustrasjon over fattigdom og manglande demokratisk innverknad toppa seg då folk
146 følte seg lurt for valresultatet, og gav seg utslag i vald. Leiande politikarar har piska
147 opp etniske motsetningar for å vinne fram med politiske krav og sikre seg posisjonar i
148 landet.

149

150 No kan arbeidet med å samle Kenya att, starte.

151

152 Landsstyret i Venstre meiner Noreg må hjelpe Kenya gjennom utfordringane dei står
153 overfor. Regjeringa må få tilbod om støtte, særskild til demokratiutvikling og reform av
154 grunnlova. Det må arbeidast for forsoning, menneskerettar og miljø og for å styrke
155 stillinga til utsette grupper. Her vil både regjeringa og organisasjonar i sivilsamfunnet
156 ha ein naturleg plass.

157

158 Når regjeringa har demonstrert at ho kan sikre politisk stabilitet og vil fremje
159 demokratisk utvikling, bør Noreg og vurdere budsjettstøtte framfor øyremerka støtte.
160 Slik viser Noreg tillit til den nye folkevalde regjeringa, og gir ho spelerom og støtte til å
161 samle landet igjen.

162

163 Kenya viser at vi må tåle tilbakeslag i demokratiutviklinga i Afrika, men at det er mogleg
164 å løyse valdlege konflikhtar gjennom dialog og demokratiske verkemiddel.

165
166 Venstre sitt Landstyre vil at Noreg skal medverke til at Kenya framleis vil spele ei viktig
167 rolle i den demokratiske og økonomiske utviklinga i Aust-Afrika.

168

169

170 Fråsegn 3:

171 Gi borgerne personvernet tilbake

172

173 Venstres landsstyre mener den negative utviklingen m.h.t. personvern må stoppes, og
174 at borgerne må få personvernet tilbake. Grunnleggende rettigheter må bevares: Retten
175 til å ferdes sporløst; retten til å ikke gi fra seg informasjon om seg selv; retten til å vite
176 at man blir registrert og retten til å vite hvorfor.

177

178 Venstres landstyre mener at 2008 har begynt som et dårlig år for personvernet. Nå er
179 det ikke lenger mulig å reise inn og ut av Oslo med bil uten å bli registrert i bomringen,
180 vi har begynt å registrere alle aborter som gjennomføres, og vi er på vei til å
181 implementere EUs datalagringsdirektiv (2006/24/EF).

182

183 Vi blir overvåket av kameraer overalt hvor vi går, og vi aner verken hvor informasjonen
184 blir liggende, hvor lenge den lagres eller hvem som har tilgang. Dette gjør noe med
185 samfunnet.

186

187 Venstres landstyre krever at:

- 188 • Regjeringen ikke implementerer EUs datalagringsdirektiv, og om nødvendig
189 legger ned veto mot direktivet.
- 190 • Personvernet må grunnlovsfestes.
- 191 • Politiet aldri kan gjennomføre overvåkning uten rettslig kjennelse.
- 192 • Det alltid skal eksistere reelle anonyme alternativer til registrering av
193 reisemønster.
- 194 • Alle personvernskrenkende helseregistre fjernes. Helseopplysninger som lagres i
195 registre skal anonymiseres.
- 196 • Muligheten til offentlig og privat bruk av kameraovervåkning innskrenkes kraftig,
197 og kan kun brukes når det er en bevisst funksjon av overvåkingen.
- 198 • Kommuner som ønsker det har en rett til å gi tillatelse og føre nødvendig tilsyn
199 med kameraovervåkning.
- 200 • Det skal være mulig å kjøpe varer og tjenester uten å skulle legge igjen
201 elektroniske spor eller personopplysninger.
- 202 • Det må utarbeides strengere regler og rutiner for lagring og sletting av
203 personopplysninger.

204

205

206 Fråsegn 4:

207 Papirløse innvandrere må sikres nødvendig helsehjelp

208

209 Flere tusen mennesker lever papirløst og ulovlig i dagens Norge. Disse menneskene
210 må sikres samme rett på medisinsk behandling som den øvrige befolkning. Dagens
211 lovverk gir helsevesenet plikt til å gi akutt livreddende hjelp til alle som henvender seg,
212 men mange alvorlige og potensielt livstruende sykdommer kommer ikke innunder
213 retten til akutt nødhjelp.

214

215 Ulovlige innvandrere kan ha mange ulike medisinske problemstillinger som uten
216 behandling kan forårsake alvorlige følger. Mange har alvorlige sykdommer som ikke gir
217 rett på helsehjelp i Norge. Også mindre infeksjoner, svangerskap og lignende kan

218 utvikle seg til alvorlige komplikasjoner dersom det ikke gis mulighet til medisinsk tilsyn
 219 og oppfølging ved behov. Det er sannsynlig at flere papirløse flyktninger har dødd av
 220 sykdom i Norge, både fordi mange ikke tør å oppsøke legehjelp av frykt for utkastelse,
 221 og fordi mange ikke har fått behandling i tide.

222

223 Venstre vil arbeide for et helsevesen der de Hippokratiske prinsipper gjelder; alle skal
 224 ha samme rett til behandling ut fra medisinske behov – uavhengig av kjønn, sosial
 225 stilling, politisk eller etnisk tilhørighet.

226

227 Venstre krever derfor at:

- 228 • Lovverket endres slik at papirløse innvandrere har rett på nødvendig helsehjelp,
 229 også når tilstanden ikke er akutt livstruende.
- 230 • Frivillige organisasjoner som Kirkens Bymisjon og Røde Kors må få tilskudd til
 231 drift av lavterskel helsetilbud for utsatte grupper i de store byene. Slike tilbud må
 232 sikres tilstrekkelige midler til at helsearbeidere som bidrar også kan få lønn for
 233 innsatsen.
- 234 • Anonym helsehjelp må være en mulighet ved at bl.a. journalsystemer og
 235 trygderefusjoner sikres mot innsyn fra innvandringsmyndighetene, og det må
 236 være mulig å oppnå forsvarlig helsehjelp uten å ha et personnummer.
- 237 • Helsepersonell må sikres rett til å kunne yte relevant helsehjelp til papirløse
 238 innvandrere uten å risikere rettslig etterspill.

239

240

241 **Fråsegn 5:**

242 **Bolig: Mer til dem som trenger det mest**

243

244 Venstre mener regjeringen og Husbanken må prioritere midler til å bistå flere med å
 245 skaffe seg egen bolig, utvide bostøtten og sørge for flere tilpassede boliger for
 246 vanskeligstilte. Venstre la i sitt alternative budsjett for 2008 inn 60 millioner kr til økt
 247 bostøtte gjennom Husbanken. Nå registrerer vi at Husbanken gikk ut av 2007 med 2
 248 milliarder kr til såkalt grunnlån som ikke ble lånt ut. Dette viser at feil målgrupper blir
 249 prioritert.

250

251 Kommunene har de siste årene fått et større ansvar for gjennomføringen av
 252 boligpolitikken. Venstre ønsker å fullføre denne ansvarsoverføringen med å gi
 253 kommunene bedre vilkår for å bygge flere tilrettelagte boliger og satse mer på
 254 boveiledning og botrening, samt å utvide ordningen med bostøtte som et treffsikkert
 255 virkemiddel. Midler fra lånerammen for grunnlån kan overføres til dette formålet.
 256 Venstre vil også vurdere muligheten for å gi skatteincentiver for bygging av tilrettelagt
 257 boliger.

258

259 Grunnlån er å regne som et ordinært boliglån, med visse kriterier. Når det ikke er nok
 260 søkere til denne lånetypen, tyder på at det er god tilgang på kreditt og enklere kriterier
 261 hos de ordinære bankene. Samtidig ser vi at mange unge og folk med dårlig økonomi
 262 sliter med å skaffe seg egen bolig. Særlig for de som har hatt problemer i en tidlig fase
 263 av livet vil det være avgjørende å ha en egen bolig under mest mulig stabile forhold.
 264 Mange rusmisbrukere har etter opphold på avrusningsinstitusjon eller soning
 265 problemer med å skaffe seg bolig i rusfrie miljøer. Uten fast adresse er det svært
 266 vanskelig å skaffe seg arbeid og komme seg videre i livet. For å bli rehabilitert og
 267 komme seg ut av ulike typer rusmisbruk er derfor egen bolig av stor betydning. Det er
 268 et stort behov for flere boliger til vanskeligstilte både i byer og distrikter i dag, og
 269 mange står i kø for å få bolig. Kommunene har få tilrettelagte utleieboliger og det
 270 bygges i svært liten grad tilrettelagte boliger.

271

272

273 Fråsegn 6:

274 Ordføreren må ha tillit også mellom valg

275

276 Venstres landsstyre vil endre kommuneloven, slik at ordførere skal velges minst to
277 ganger i valgperioden.

278

279 Innbyggernes eneste mulighet i dag til å avsette en ordfører er ved valg hvert fjerde år.
280 Heller ikke kommunestyret, som velger ordføreren, har noen annen mulighet. Den
281 eneste åpningen for et ordførerskifte mellom valg, er at ordføreren selv ber om fritak
282 eller blir straffedømt.

283

284 Venstres landsstyre ønsker å gi innbyggerne gjennom sine folkevalgte mulighet til å
285 avsette ordføreren dersom det oppstår et alvorlig tillitsbrudd mellom valg. Den såkalte
286 Terra-saken har aktualisert problemstillingen. I flere av kommunene ble de store
287 tapene kjent for ordførerne, men ikke for velgerne, før kommunevalget. Nå kan
288 ordførerne sitte i nye 4 år, hvis de selv vil og uten at velgerne har noen mulighet til å
289 uttrykke sin mistillit. Venstre mener dette er et uheldig prinsipp.

290

291 Venstre har programfestet at det bør være opp til den enkelte kommune å avgjøre om
292 de ønsker direkte valg på ordfører og varaordfører. Et direkte ordførervalg gir mer makt
293 til velgerne, og det gir større legitimitet til den som velges. Samtidig ser vi en utvikling i
294 retning av økende profesjonalisering av ordførervervet, ved at de fleste ordførere nå er
295 heltidspolitikere. Dette setter større krav til gjensidig respekt og tillit. Det skal ikke være
296 lett å kaste en ordfører, men i visse tilfeller kan det være tungtveiende grunner til å
297 kunne foreta et nyvalg. Dette kan løses for eksempel ved at ordføreren selv får
298 anledning til å stille kabinettsspørsmål, eller ved at kommunestyret gis rett til å skrive ut
299 nyvalg på ordfører en gang i valgperioden.

300

301 Venstres landsstyre vil på bakgrunn av dette oppfordre regjeringen til å vurdere
302 erfaringene fra de direkte ordførervalgene og foreslå endringer i kommuneloven som
303 gjør nyvalg av ordfører i en valgperiode mulig.

304

305

306

307 Vedteke av landsstyret 14.-15. juni 2008:

308

309 Fråsegn 7:

310 Venstre krever kollektivløft nå!

311

312 Venstres landstyre krever at regjeringen øker satsingen på kollektivtransport. Tiden er
313 inne for en offensiv satsing. Økende drivstoffpriser kan med målrettet satsing gi et
314 gjennombrudd for økt bruk av kollektive transportløsninger, ikke minst i de store
315 byområdene. Dette krever en langt sterkere prioritering av kollektivtrafikken enn det
316 regjeringen så langt har levert. Det er behov for økt frekvens, kortere reisetid og lavere
317 takster slik at det blir mer attraktivt å reise kollektivt. I områder uten jernbane må det
318 kompenseres sterkere for båt, ferge og buss slik at kollektivtilbudet blir bedre og ikke
319 dårligere enn i dag. Det er positivt at regjeringspartiene etter press fra Venstres valgte
320 å innføre en egen kompensasjonsordning for økte drivstoffpriser i kollektivtrafikken.

321

322 Gjennom klimaforliket må blant annet Venstre presse regjeringspartiene til å øke
323 satsingen over belønningsordningen for kollektivtrafikken, som går til å styrke
324 kollektivtrafikken i landets største byer. Regjeringen har tidligere foreslått kutt i denne
325 ordningen. Man har også utvannet ordningen gjennom å gi tilskudd til flere byområder
326 uten å øke bevilgningen tilsvarende. Først etter at Venstre fikk satt forsinkelsene på
327 jernbane i Oslo-området på dagsorden i Stortinget, foreslo regjeringen økte

328 bevilgninger. Regjeringen har vært en bremsekoloss i arbeidet for et bedre
329 kollektivtilbud.

330

331 I oppfølging av klimaforliket i revidert budsjett la regjeringen også opp til å øke
332 avgiftene på bilbruk uten å øke satsingen på kollektivtrafikken samtidig. Dette er dårlig
333 politisk håndverk og har bidratt til å sette klimaarbeidet i vanry.

334

335 Venstres landstyre krever nå at regjeringen gjenreiser tilliten til klimaarbeidet og øker
336 satsingen på kollektivtrafikken slik at man kan få et gjennombrudd i bruken av
337 kollektive transportløsninger. Venstres landstyre har registrert at satsingen i revidert
338 budsjett har uteblitt, og krever at innsatsen trappes kraftig opp i forbindelse med
339 budsjettet for 2009. Det er behov for et kollektivløft nå!

340

341

342 **Fråsegn 8:**

343 Start arbeidet med felles borgelig vigsel

344

345 Venstres landsstyre er glad for at Stortinget denne uken vedtok en ny ekteskapslov
346 som likestiller homofile og heterofile. En slik likestilling er et viktig prinsipp som Venstre
347 lenge har kjempet for.

348

349 Venstres landsstyre mener arbeidet nå må starte med å innføre obligatorisk borgerlig
350 vielse. Landsstyret mener prinsipielt at det er viktig å skille mellom det juridiske og det
351 seremonielle ved ekteskapsinngåelse. En obligatorisk borgerlig vigsel ville være
352 ryddigere juridisk og samtidig gi trossamfunnene større makt over egne
353 ekteskapsseremonier.

354

355 Behandlingen av ekteskapsloven viste at det er stor støtte for Venstres modell. Under
356 høringen på Stortinget var nesten alle høringsinstansene positive til å skille det
357 juridiske fra det seremonielle.

358

359 Venstre mente derfor at Regjeringen burde utrede konsekvensene av obligatorisk
360 borgerlig vigsel før ny ekteskapslov skulle vedtas. Det var ikke mulig, og det var
361 skuffende. Særlig skuffet er landsstyret over at SV ikke støttet det som er partiets
362 prinsipielle syn, men avviste Venstres forslag med formaliteter.

363

364 Venstres landsstyre er sikker på at neste skritt nå vil være å skille det juridiske fra det
365 seremonielle ved inngåelse av ekteskap og vil jobbe aktivt for at dette skjer så raskt
366 som mulig.

367

368

369 **Fråsegn 9:**

370 Staten må oppmuntre til effektiv reformer

371

372 Norge er et rikt land, men også et dyrt land. For å kunne finansiere de mange og store
373 oppgavene i offentlig sektor og videreutvikle velferdssamfunnet, behøves stadig reform
374 og utvikling i den offentlige forvaltningen. Ressursene må i størst mulig grad brukes på
375 selve oppgavene, og minst mulig på administrasjon.

376

377 Regjeringens ambisjoner om en stor regionreform gikk i vasken fordi den ikke var
378 forankret lokalt og fordi det var uaktuelt å dele opp statens oppgaver i så stor grad som
379 foreslått. Venstre sto derfor sammen med regjeringspartiene i en mer moderat reform
380 for fylkesnivået. Nå skal det tas stilling til fylkesstrukturen, og det må også komme en
381 ny debatt om oppgaver og inndeling på kommunenivå.

382

383 Strukture reformer må springe ut av lokale behov og lokal fornuft, hvor administrative
384 endringer gir åpenbart bedre oppgaveløsning og ressursutnyttelse. Regjeringen og
385 Stortinget må på sin side bidra til å oppmuntre slike reformer ved å la gevinstene forbli
386 lokalt, og gi nye insitamenter i form av økonomi og desentralisering av oppgaver.
387

388 Venstres landsstyre ber partiets lokale og fylkeskommunale folkevalgte være pådrivere
389 i å vurdere endringer som kan gi økt regional og kommunal effektivitet og dermed mer
390 ressurser til de viktige oppgavene innenfor utdanning, næringsutvikling, omsorg og
391 kultur. Et aktuelt prosjekt er et felles Agder-fylke.
392

393 Venstre frykter den strukturkonservatisme som preger den sittende regjeringen, og
394 som gjør at offentlig sektor blir stadig dyrere uten nødvendigvis å bli bedre.
395

396

397 **Fråsegn 10:**

398 Flere studentboliger (i storbyene)
399

400 Venstres Landsstyremøte utfordrer Regjeringen på å bygge flere studentboliger i de
401 store byene. I svar på et skriftlig spørsmål fra Venstres stortingsrepresentant Trine
402 Skei Grande, sier statsråd Magnhild Meltveit Kleppa at hun ikke er bekymret for
403 antallet boliger til ungdom og studenter, men mer bekymret for boliger til eldre.
404 Venstres Landsstyremøte mener dette er for defensivt. Allerede i dag meldes det hver
405 høst om enorme ventelister til studentboliger, særlig i de store byene, og
406 studentsamskipnadenes boliger er fylt gjennom hele året. Det er derfor behov for økt
407 bygging av studentboliger for å møte etterspørselen fra en fremtidig økning i studenttall
408 og befolkning for øvrig.
409

410 En økt satsing på bygging av studentboliger i de store byene er et tiltak som vil gjøre
411 boligsituasjonen for studenter og unge betraktelig lysere i årene som kommer.
412 Studentboliger er et svært målrettet utdanningspolitisk virkemiddel som er med på å
413 legge til rette for at også studenter med svak økonomi har mulighet til å bosette seg på
414 studiestedet – dette er en forutsetning for at valg av studiested skal avhenge av
415 akademisk og ikke økonomisk evne. Venstres Landsstyre vil derfor at det skal bygges
416 minst 1000 studentboliger årlig, for å sikre et godt velferdstilbud til studenter i Norge.
417

418 I tillegg til at bevilgningene til bygging av studentboliger over statsbudsjettet de siste
419 årene har vært utilstrekkelige, har de samskipnadene som faktisk har fått boligtilsagn
420 møtt store hindringer i et stivbent regelverk og utilstrekkelige økonomiske rammer.
421 Venstres Landsstyre mener at regelverk og økonomiske rammer må legge til rette for
422 at studentboliger skal kunne bygges av varige materialer i god kvalitet, med
423 miljøvennlige løsninger og tilpasset studenter med ulike behov. Dette er tiltak som øker
424 byggekostnadene, men som øker studentboligenes levetid, minsker
425 vedlikeholdskostnader, gjør dem mer tilgjengelige og slik sett er samfunnsøkonomisk
426 lønnsomt på sikt. Venstres Landsstyre vil derfor at kostnadsrammen for å få tilskudd til
427 å bygge studentboliger oppheves, og at Husbanken heller skal være kvalitetssikrer for
428 hvert enkelt studentboligprosjekt. Slik vil man sikre at byråkratiet ikke hindrer fornuftig
429 bygging.
430

431 **Venstre vil:**

- 432 ■ Legge til rette for 1000 studentboliger i året.
- 433 • Oppheve kostnadsrammen for studentboliger og sette inn Husbanken som
434 kvalitetssikrer i studentboligprosjekter.
- 435 • Heve tilskuddet per hybelenhet til 300 000 kroner og sørge for årlig indeksregulering
436 av dette.
- 437 • Jobbe for at studentsamskipnadene skal fritas for eiendomsskatt der dette er innført.

- 438 • Jobbe for at byene selv skal vedta planer for bygging av studentboliger og inngå
439 avtaler med studentsamskipnadene.

440

441

442 *Fråsegn 11:*443 **Vern våre verdifulle gyteområder - stans seismikkskytingen nå!**

444 Venstre vil ha petroleumsfrie soner i havområdet utenfor Lofoten og Vesterålen og på
445 Møresokkelen. Dette er de viktigste gyteområdene for torsk og sild langs kysten. Med
446 blant annet oljeutslippet fra Statfjord A friskt i minne kan vi ikke ta sjansen på at
447 oljeutvinning vil foregå uten at viktige fiskeri- og miljøverdier risikerer å gå tapt.

448

449 Grønt lys til utvinning i noen områder må kombineres med rødt lys i de mest
450 konfliktfylte og sårbare områdene og gult lys i de områdene hvor vi ikke har nok
451 kunnskap. En balansert petroleumpolitikk innebærer også økt satsing på annen
452 næringsutvikling, særlig i tilknytning til naturverdier, fiske og reiseliv.

453

454 Venstre er sterkt imot Regjeringens fremgangsmåte i seismikkskytingen i havet utenfor
455 Lofoten og Vesterålen som er i ferd med å ødelegge samarbeidsklimaet mellom
456 myndighetene, oljeinteressene og fiskeri- og miljøinteressene. Seismikkskyting
457 forstyrrer fiskens vandringer og kan skade gytingen og fiskeriressursene.

458

459 Venstre vil ha en restriktiv petroleumpolitikk hvor man tar hensyn til miljøverdiene og
460 fiskeriinteressene, og hvor man har større fokus på petroleumsaktivitet i områder som
461 allerede er åpnet. Det er både god miljøpolitikk og god ressurspolitikk.

462 Venstres landsstyre vil ha ny kurs i regjeringens petroleumpolitikk og krever følgende:

463

- 464 ▪ Regjeringen må støtte Venstres forslag i Stortinget om umiddelbar stans i
465 seismikkskytingen utenfor Lofoten og Vesterålen.
- 466 ▪ Regjeringen bør si nei til oljeleting i konfliktfylte havområder gjennom 20.
467 konsesjonsrunde. Alle relevante fagmiljø peker på at Oljedirektoratets forslag til
468 utlysning gjennom 20. konsesjonsrunde er en trussel mot miljøet og arbeidet med
469 blant annet helhetlig forvaltning av Norskehavet. Regjeringen må følge disse
470 rådene.
- 471 ▪ Det må innføres varige petroleumsfrie soner i havområdene utenfor Lofoten og
472 Vesterålen og på Møresokkelen. Regjeringspartiene må avklare disse
473 spørsmålene før valget i 2009.
- 474 ▪ Satsingen på økt kunnskap om viktige natur og miljøverdier i sårbare havområder
475 må trappes opp betydelig i forbindelse med statsbudsjettet for 2009.

476

477

478 *Fråsegn 12:*479 **Allemannsretten er ikke et forhandlingsgrunnlag!**

480

481 Det er et økende press på enkelte utmarksområder spesielt ved sjøen og i fjellet.
482 Konfliktene skapes ofte mellom turgåere og grunneiere og mellom hytteutbyggere og
483 miljøhensyn. Allemannsretten er ufravikelig og loven bør håndheves sterkere.

484

485 Det offentlige må fortsatt kunne erverve viktige friluftsområder som kommer for salg
486 slik at disse kan tilrettelegges for friluftsmål. Venstre advarer imidlertid imot de
487 stadig flere "hestehandlene" Regjeringen nå gjør hvor allemannsretten forhandles bort i
488 forbindelse med statlig oppkjøp av eiendom, slik vi har sett eksempler på i Vestfold.
489 Regjeringen viser gjennom dette at man setter statlig eierskap foran fri ferdsel og
490 allemannsretten.

491

492 Allemannsretten er et gratis fellesgode og et viktig grunnlag for et aktivt friluftsliv.
 493 Retten baserer seg på den frie ferdselen. En ferdsel som foregår uten nevneverdig
 494 ulempe for andre. Venstre sier nei til at allemannsretten er et forhandlingsgrunnlag!

495

496

497 *Vedteke av landsstyret 27.-28. september 2008:*

498

499 *Fråsegn 13:*

500 **Venstre krever forskningsløft i statsbudsjettet**

501

502 Den rødgrønne regjeringen har gjennom tre år demonstrert at den er blottet for
 503 ambisjoner på forskningens vegne. Kutt i bevilgningene til universitetet og høyskoler,
 504 en altfor svak satsing på Forskningsfondet, næringsrettet forskning, samt svekkelsen
 505 av den vellykkede SkatteFUNN-ordningen vitner om en manglende forståelse for
 506 viktigheten av å satse på morgendagens verdiskaping. Venstre etterlyser politisk evne
 507 til å se forskningens betydning, og politisk vilje til å prioritere forskning og kunnskap i
 508 statsbudsjettet som legges frem.

509

510 For Norge har muligheten til å investere i framtida sjelden vært større. Forskningen
 511 både er og skal være nyttig for samfunnet. Vedvarende og sterk satsing på utdanning
 512 og forskning er nødvendig for å sikre verdiskaping og velferd, miljø, demokrati og et
 513 innovativt og nyskapende næringsliv. Fri forskning, fri debatt og kritisk tenkning er
 514 grunnpilarer i arbeidet med å utvikle samfunnet til det bedre. Forskning er en viktig
 515 forutsetning for ny kunnskap, for vår kultur, for menneskelig dannelse og for å utvikle
 516 frie, tenkende borgere.

517

518 Nylig kunngjorde statsråden med ansvaret for forskning og høyere utdanning, Tora
 519 Aasland, at den varslede stortingsmeldingen om rekruttering av forskere er avlyst. Det
 520 er et svært urovekkende signal at Regjeringen utsetter nødvendige investeringer og
 521 tiltak rettet mot norsk forskning. Forrige uke varslet forskningsministeren at det kommer
 522 en stortingsmelding om forskning først i 2009. Det er vel og bra at det kommer en
 523 stortingsmelding om forskning, men Venstre mener at den rødgrønne regjeringen først
 524 og fremst burde konsentrere om å oppfylle forpliktelsene som ligger i den gjeldende
 525 forskningsmeldingen fra 2005.

526

527 Venstre frykter at norsk forskning står i fare for å tape terreng internasjonalt dersom
 528 ikke forskningsinnsatsen trappes opp betydelig. Det vil bli lagt merke til i våre naboland
 529 at rike olje-Norge ikke satser på såkorn for framtida.

530

531 Siden statsråd Aasland ikke virker å ha gjennomslag i egen regjering utfordrer Venstre
 532 både finans- og statsministeren til å komme på banen og tydeliggjøre hvor viktig
 533 forskningen og høyere utdanning er for samfunnet og den fremtidige verdiskapingen.
 534 Skal den rødgrønne regjeringen ha den minste grad av troverdighet i
 535 kunnskapspolitikken er det behov for et omfattende forskningsløft i statsbudsjettet for
 536 2009. Dette inkluderer blant annet:

537

- 538 • Minimum 520 nye stipendiatstillinger.
- 539 • Opptrappingsplan for vitenskapelig utstyr i tråd med anbefalingene fra Noregs
 540 forskningsråd.
- 541 • Styrking av SkatteFunn-ordningen og annen næringsrettet forskning.
- 542 • Økte basisbevilgninger til universiteter og høyskoler, samt instituttsektoren.
- 543 • Forskningsfondet må økes til 150 mrd. i 2010 og i langt større grad gjøres mer
 544 fleksibelt, og ikke brukes som regulært driftsfond slik Regjeringen har lagt opp til,
 545 men til nye og strategiske satsinger.

546

547 *Fråsegn 14:*

548 **Nei til sentralt elevregister**

549

550 Kunnskapsdepartementet har sendt ut et forlag til endringer av opplæringsloven.
551 Forslaget åpner for å registrere sensitive opplysninger om norske skoleelever.
552 Venstre mener lovendringen bryter med grunnleggende personvern, og frykter at det
553 ikke blir en reell rett til å reservere seg for å avgi sensitiv informasjon.

554

555 Venstre er generelt skeptisk til at skolen utsettes for mer og mer rapporteringsplikt og
556 byråkrati. Venstre frykter at lærernes kreativitet og engasjement avløses av økende
557 kontroll, skjemavelde og møtevirksomhet.

558

559 Venstre landsstyre mener at et utdanningssystem for alle er et av de mest
560 grunnleggende elementene i velferdssamfunnet, og at det er viktig at det satses
561 systematisk på en kvalitetsutvikling som bringer oss opp blant de fremste land i
562 Europa. Forskningsbasert kunnskap er viktig i arbeidet med å etablere et godt grunnlag
563 for beslutninger om strategi og tiltak for en slik utvikling. Økt tilgang på
564 forskningsbasert kunnskap kan være avhengig av økt datatilfang. Dette må imidlertid
565 gjøres gjennom innsamling av personanonyme opplysninger.

566

567 Venstres landsstyre er prinsipielt skeptisk til slik omfattende kartlegging på individnivå
568 som Kunnskapsdepartementet åpner for i med sine forslag til lovendringer og vil be om
569 at forslaget avvises.

570

571

572 *Fråsegn 15:*

573 **Krafttak for læreryrket**

574

575 Venstre er bekymret for lærerrekutteringen, ikke minst på bakgrunn av det lave antall
576 søkere til lærerutdanningene i år og den relativt høye snittalderen på lærerne i skolen.
577 Venstre frykter den sviktende rekrutteringen kan føre til enda større lærermangel i
578 fremtiden. Løsningen for å få flere til å velge læreryrket er å løfte opp lærernes
579 betydning og status i et moderne kunnskapssamfunn. Dersom norsk skole skal ha de
580 beste lærerne, må målet være at lærernes status må heves til det statusnivået som
581 legene har i dag.

582

583 Tall fra Utdanningsforbundet dokumenterer at halvparten av lærerne i den
584 videregående skolen er over 50 år. I løpet av en tiårsperiode vil man derfor trolig måtte
585 erstatte et betydelig antall lærere i den videregående skolen. Det er høyst usikkert om
586 antallet nyutdannede lærere vil kunne kompensere for disse utviklingstrekkene.

587

588 Statsrådsduoen Bård Vegard Solhjell og Tora Aasland mangler ambisjoner på vegne
589 av norsk skole når de ikke evner å vise handlekraft mot den sviktende rekrutteringen til
590 læreryrke. For Venstre er det uforståelig at regjeringen utvider skoledagen uten at man
591 først sørger for å ha på plass nok lærere.

592

593 Venstre mener staten må legge forholdene til rette for å få flere til å bli lærere, og
594 skape flere deltidsutdanninger og desentraliserte opplegg for formålet. Men nye
595 yrkesgrupper trenger tilleggsutdanning før de kan jobbe som lærere. Her mener vi
596 staten kan bidra gjennom å utbetale stipender for å ta tilleggsutdanning innenfor
597 pedagogikk.

598

599 Venstres landsstyremøte mener derfor det er åpenbart et behov for en nasjonal og
600 helhetlig plan for å rekruttere nye lærere, og i større grad beholde eldre lærere. En
601 nasjonal rekrutteringsplan for lærere med bl.a følgende tiltak må derfor på plass:

- 602 • Rekruttering av lærere fra andre relevante yrker: Etablere særskilte pedagogiske
- 603 kvalifiseringsstipend og/eller nedskrivning av studielån for å få masterutdannede til å
- 604 ta tilleggsutdanning i pedagogikk.
- 605 • En endret og utvidet allmennlærerutdanning med mer faglig fordypning og mer
- 606 praksis.
- 607 • Systematisk videreutdanning for alle lærere i alle fag (et kompetanseår).
- 608 • Seniortiltak for å beholde verdifull kompetanse i skolen: Ifølge tall fra
- 609 Utdanningsforbundets medlemspanel ønsker så mange som tre av fire lærere å
- 610 arbeide etter fylte 60 år, men mange opplever at det i liten grad legges til rette for
- 611 dette.

612

613

614 *Fråsegn 16:*615 **En mer miljøvennlig bilpark**

616

617 Å stimulere til mer miljøvennlig drivstoff er viktig for å redusere klimagassutslippene.
 618 Venstres landsstyre mener regjeringen og norske kommuner er for passive i kampen
 619 for en mer miljøvennlig transportsektor.

620

621 Mer enn 20 prosent av norske klimagassutslipp er tilknyttet transportsektoren. Mye kan
 622 gjøres med begrensende tiltak som vegprising kombinert med en bedre
 623 kollektivtransport både på veg og bane. Likevel er det mange som fortsatt vil ha behov
 624 for biltransport. Venstre krever at regjeringen gjennomfører tiltak som stimulerer til en
 625 mer miljøvennlig bilpark. Venstre vil ikke påby én miljøløsning. Men sikre at det bygges
 626 ut en skikkelig infrastruktur for flere forskjellige former for miljøvennlig drivstoff.

627

628 For å sikre at produksjonen av biodrivstoff ikke går ut over matvareprisene vil Venstre
 629 stimulere til produksjon av biodrivstoff fra trevirke og avfall, og ta i bruk ubrukte
 630 landbruksarealer, samt å bevilge mer til forskning på området. Venstre ønsker å
 631 innføre en merkeordning for å sikre at produksjon av biodrivstoff skjer på en
 632 bærekraftig måte.

633

634 Venstre har 7 konkrete krav som bør innføres for en mer miljøvennlig bilpark:

635

- 636 1. Differensier avgiften etter miljøegenskaper ved kjøretøyet.
- 637 2. Frita avgift på bioetanol for bensinavgift når den blandes inn i bensin.
- 638 3. Alle større bensinstasjoner må pålegges å også tilby et miljøvennlig drivstoff. Dette
- 639 er tilfelle i Sverige i dag, og har vært et viktig element for å skifte ut bilparken.
- 640 4. Miljøvennlige taxier må få forrang på alle større taxiholdeplasser ved flyplasser,
- 641 jernbanestasjoner o.l.
- 642 5. Det offentlige bør ved innkjøp velge miljøvennlige kjøretøy.
- 643 6. Staten må sikre realisering av Hydrogenveien-prosjektet.
- 644 7. Regjeringen må komme med en utfasingsplan for dagens fossile bilpark.

645

646

647

648 *Vedteke av landsstyret 13. - 14. desember 2008:*

649

650 *Fråsegn 17:*651 **Vil ha forutsigbarhet for barne- og ungdomsorganisasjoner**

652

653 Venstre er uenig i den nye forskriften fra Barne- og likestillingsdepartementet (BLD),
 654 fordi forskriften griper inn i de frivillige organisasjonenes formål. Frelsesarmeens barn
 655 og unge (FABU) fratras nå statsstøtte fordi organisasjonens vedtekter ikke er i tråd med
 656 forskiftene.

657 I et tolerant samfunn er det viktig at politiske myndigheter ikke driver indirekte sensur
658 gjennom tildeling av statstøtte. Samtidig er det avgjørende at barne- og
659 ungdomsorganisasjoner har forutsigbare og langsiktige rammer for sin virksomhet.

660

661 Det er Fordelingsutvalget som deler ut tilskudd til de landsomfattende barne- og
662 ungdomsorganisasjonene. Fordelingsutvalget er et eget forvaltningsorgan direkte
663 underlagt BLD. Forskriften som regulerer tildelingene utarbeides av politisk ledelse i
664 departementet.

665

666 Venstre mener at forskriften må følge spillereglene som er lagt i samarbeid mellom
667 organisasjonene og departementet, og at det må gis gode overgangsordninger i
668 forbindelse med endring av forskriften. Det handler om å ha respekt for de frivillige
669 organisasjonenes arbeid. Det kan heller ikke være slik at Regjeringen benytter dette
670 regelverket for å nedkjempe holdninger de ikke liker.

671

672 For Frelsesarmeens barn og unge, som har mellom fem og seks tusen medlemmer, er
673 avgjørelsen som nylig er fattet svært dramatisk, og innebærer at organisasjonen "over
674 natta" mister ca 1,3 mill. kroner til sin drift. De fleste barne- og
675 ungdomsorganisasjonene er svært avhengige av statstøtte for drift av sitt sentralledd.

676

677 Venstre registrerer at den nye forskriften for tildeling av tilskudd ble vedtatt i november
678 2007, og gjort gjeldende for tilskuddsåret 2008. De respektive organisasjonene har
679 dermed hatt svært liten tid til å tilpasse seg den nye forskriften. Det kan også synes
680 som om det er tilfeldig hvem som rammes fra år til år, noe som er svært uheldig i
681 forhold til ønsket om langsiktige og forutsigbare rammer for barne- og
682 ungdomsorganisasjonene.

683

684

685 *Fråsegn 18:*686 **Krever strakstiltak mot svensk overvåking av norsk datatrafikk**

687

688 Venstre mener Regjeringen snarest må lansere tiltak mot svensk overvåking av norsk
689 datatrafikk. Dette er avgjørende for å beskytte nordmenns integritet og private
690 kommunikasjon.

691

692 Regjeringen må:

693

694 • Snarest ta kontakt med svenske myndigheter for å gi uttrykk for sin uro for norske
695 borgeres rettsikkerhet og personvern i forbindelse med FRA-loven. En så
696 omfattende overvåking av norske borgeres kommunikasjon som det svenske
697 systemet legger opp til er neppe forenelig med den europeiske
698 menneskerettighetskonvensjonens bestemmelse om at alle har rett til respekt for
699 privatliv og korrespondanse (Artikkel 8). Om nødvendig bør regjeringen utrede om
700 det er grunnlag for å bringe saken inn for den europeiske
701 menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg.

702

703 • Igangsette en bred informasjonskampanje om FRA-lovens konsekvenser for
704 norske borgere, forvaltning og næringsliv.

705

706 • Vurdere om det skal kreves at servere med informasjon om norske tele- og
707 internettkunder skal lagres i Norge.

708 *Fråsegn 19:*709 **Finanskrisen må utløse nytenkning**

710

711 Den økonomiske krisen rammer hardt også i Norge, og må møtes med akutte tiltak.
 712 Venstre ønsker å bruke krisesituasjonen på en positiv måte ved å forme fremtidens
 713 lavutslippssamfunn og et mer bærekraftig næringsliv.

714

715 Miljøvernminister Erik Solheim tok til orde for grønne krisepakker i sin tale til
 716 klimamøtet i Poznan. Dette må regjeringen følge opp på hjemmebane. Når Regjeringen
 717 nå skal lage sin pakke for å møte finanskrisen må denne rettes tungt inn mot å dreie
 718 økonomien i grønnere retning. Regjeringen bør derfor studere Venstres alternative
 719 statsbudsjett for 2009. Der legger Venstre opp til en offensiv satsing både innenfor
 720 næringspolitikken og i klimapolitikken.

721 Norge må satse massivt på forskning og høyere utdanning for å videreutvikle
 722 kunnskapssamfunnet og en mer bærekraftig økonomi. Venstre ønsker et skattesifte fra
 723 rød til grønn skatt med blant annet redusert skatt for bedrifter og økte miljøavgifter for å
 724 legge til rette for miljøvennlig adferd. Venstre vil ha et såkornsfond, «KlimaTEK, rettet
 725 mot å utløse en rekke av de gode klimaprojektene vi ser at mange klimagründere og
 726 bedrifter trenger finansiering til. Det er et opplegg for et nyskapende og klimavennlig
 727 næringsliv.

728

729 Norge har unike forutsetninger innen fornybar energi og har samtidig et av Europas
 730 dårligste opplegg for å støtte fornybar energiproduksjon. Dette må avløses av en
 731 storsatsing på dette området. Her ligger det store muligheter for å sikre arbeidsplasser
 732 og skape nye, også i distriktene. Satser vi tungt nok på dette området kan vi få en like
 733 stor leverandørindustri knyttet til energisparing og fornybar energiproduksjon, som vi i
 734 dag har knyttet til olje- og gassvirksomheten. Dette er en mulighet det haster med å ta i
 735 bruk.

736

737 Vi trenger nytenkning for å utløse klimaløsningene og som staker ut en ny og mer
 738 bærekraftig kurs for Noregs økonomi. Venstres landstyre krever derfor at:

739

- 740 • Over halvparten av tiltakene må ha en grønn innretning
- 741 • Satsingen på miljørettet forskning og høyere utdanning må intensiveres
- 742 • Det må opprettes et såkornsfond, "KlimaTEK", for klimagründere og bedrifter som
 743 satser på klimaløsninger
- 744 • Et skattesifte fra rød til grønn skatt med redusert beskatning for bedrifter og økt
 745 skatt på forurensing
- 746 • En ambisiøs satsing på fornybare energikilder og energisparing som utløser
 747 mange av de gode prosjektene som ligger på vent

748

749 3. SENTRALSTYRET

750

751 3.1 Sentralstyrets sammansetning

752 Sentralstyret består av leiartrio og fire sentralstyremedlemmer. Første vara møter fast.
 753 I tillegg møter Norgs Unge Venstre og Noregs Venstrekvinnelag med ein representant
 754 kvar. Etter landsmøtet i 2008 har sentralstyret hatt følgjande sammansetning:

755

756 Lars Sponheim (leiar)
 757 Trine Skei Grande (1.nestleiar)
 758 Ola Elvestuen (2. nestleiar)
 759 Helge Solum Larsen (sentralstyremedlem)
 760 Roar Sollied (sentralstyremedlem)

761 Eva Kvelland (sentralstyremedlem)
762 Kari Østervold Toft (sentralstyremedlem).

763
764 1.vara: Gunn Berit Gjerde 2.vara: Lars Peder Nordbakken
765 3.vara: Tonje Løwer Gurholt 4.vara: Helge Stiksrud.
766 Alle varamedlemmer har møtt på eitt eller fleire møte i meldingsperioden.

767
768 Anne Solsvik har møtt for Noregs Unge Venstre.
769 Torild Skogsholm har møtt for Noregs Venstrekvinnelag.

770

771 3.2 Sentralstyrets møte

772 Sentralstyret har hatt 10 møte i årsmeldingsperioden.

773

774 Politisk har sentralstyret utarbeida fleire notat som har blitt sendt vidare til anten
775 stortingsgruppa, stortingsprogramkomiteen eller landsstyret. Desse notata har
776 omhandla skattepolitikk (SS-06/08), heimfall (SS-58/08), ruspolitikk (SS-13/08), miljø-
777 /energi- og næringspolitikk (SS-14/08), Sørheimutvalet/kommuneøkonomi (SS-35/08)
778 og utviklingspolitikk (SS-21/08).

779

780 Andre viktige sentralstyresaker i meldingsperioden har vore rettleiing for
781 nominasjonsprosessar (SS-18/08), nedsetjing av vedtektskomite (SS-38/08),
782 nedsetjing av jubileumskomite for partiets 125-årsjubileum i 2009 (SS-39/08), tilsetjing
783 av generalsekretær Terje Breivik for to nye år (SS-36/08), kjøp av klimavoter (SS-
784 40/08) og utarbeiding av valkampplan for 2009 (SS-76/08). Sentralstyret har og hatt
785 det løpande ansvaret med å følgje opp handlingsplanen 2006-2010.

786

787 3.3 Sentralstyrets politiske fråsegner

788

789

790 *Vedteke av sentralstyret 28. januar 2008:*

791

792 *Fråsegn 1:*

793 **Venstre stiller krav til Lier statlige asylmottak**

794

795 Venstre mener det bør innføres en tidsfrist for hvor lenge et opphold i et ventemottak
796 kan vare. Så lenge Lier statlige asylmottak eksisterer forventer Venstre at regjeringen
797 bedrer bosituasjonen på mottaket på flere områder.

798

- 799 • Helsetilbudet må utvides til 5 dager pr. uke
- 800 • Man bør utvide aktivitetstilbudet og tilby engelsk/data/samfunnskunnskaps
- 801 undervisning. Dette kan være et viktig bidrag for å motivere til verdigere retur og
- 802 vil bidra til å returnere ressurssterke personer.
- 803 • Det bør være mulig å få ringe hjemlandet/familie for å knytte kontakt med familie
- 804 og venner.
- 805 • Det bør ellers eksistere verdige og relevante aktivitetstilbud for generell
- 806 oppbygging av selvfølelse.
- 807 • Kvinner i kraftig mindretall bør ikke innkvarteres i ventemottak med menn.
- 808 • Det bør være fri religionsutøvelse.
- 809 • Flyktninger som bestrider avgjørelsen om endelig avslag, bør få reåpnet sine
- 810 mapper.
- 811 • Ventemottaket bør i sterkere grad bidra til å hjelpe beboerne med ny informasjon
- 812 som kan gi nytt lys til deres saker.
- 813 • Det bør innføres en tidsfrist for hvor lenge et opphold i et ventemottak kan vare.

814

815 Lier statlige ventemottak ble opprettet i 2006 som et tilbud for innvandrere som har fått

816 avslag på søknad om opphold i Norge. Lier statlige ventemottak skulle sikre
817 innvanderne tak over hodet og mat på bordet inntil de var returnert. Intensjonen var at
818 dette skulle være en kort periode.

819

820 I dag bor det personer ved mottaket som har vært der de to årene det har eksistert og
821 det bor personer som har vært forsøkt returnert blant de 100 beboerne. Venstre er
822 kritiske til at oppholdssted i dag har utviklet seg til å bli et permanent tilbud.

823 *Vedteke av sentralstyret 7.mars 2008:*

824

825

826 *Fråsegn 2:*

827 **Venstre vil ha en fleksibel foreldrepermisjon**

828

829 Venstres landsstyre mener det er viktig å føre en familiepolitikk som tar utgangspunkt i
830 at den enkelte familie skal ha stor frihet til å finne de løsninger som passer dem best.
831 Denne friheten må balanseres mot arbeid for likestilling og barnets beste. Venstres
832 landsstyre mener disse målene oppnås best ved å erstatte dagens ordning med
833 foreldrepermisjon i barnets første leveår med en tidskonto-ordning på 15 måneder pr
834 barn som foreldrene selv disponerer fram til barnet er 16 år.

835

836 Venstres landsstyre ønsker å legge til rette for at foreldrene selv skal kunne velge når
837 og hvordan de vil ta ut sin foreldrepermisjon. Ingen foreldre er like og det kan være
838 mange ulike grunner til at foreldre ønsker å ta ut permisjonen over flere år. For de
839 fleste vil det være naturlig å ta hele permisjonen i barnets første leveår. Men for andre
840 passer det bedre å gå tilbake i jobb med en ekstra ferieuke i flere år framover. Andre
841 foretrekker en fridag i uken mens barna er små, mens enkelte vil gå litt tidligere fra jobb
842 et par ganger i uka. Og noen ganger er foreldrene på ulike stadier i karrieren når de får
843 barn slik at den ene for eksempel ønsker å utsette permisjonen i noen år. Vi har med
844 andre ord forskjellige behov og det mener landsstyret at politikken må ta høyde for.

845

846

847 Venstres løsning er følgende:

- 848 • Innføre en foreldrepermisjonsordning som gjelder fram til barnet fyller 16 år.
- 849 • Foreldrene bestemmer selv når de vil ta ut permisjonen.
- 850 • For å sikre forutsigbarhet for arbeidsgiver må uttak av permisjonstid som hovedregel
851 avtales mellom arbeidstager og arbeidsgiver tre måneder før uttak.
- 852 • Kvoten som er forbeholdt mor skal være like stor for far. Derfor ønsker vi at hver av
853 foreldrene må ta minimum 3 av disse 15 månedene.

854

855 *Vedteke av sentralstyret 19. mai 2008:*

856

857 *Fråsegn 3:*

858 **Norge trenger flere lærere**

859

860 Det må vilje til for å skape en god skole også i Norge. Venstre på Stortinget har denne
861 våren fremmet to forslag for et lærerløft. Det ene er å innføre femårig lærerutdanning,
862 det andre er å få på plass en systematisk plan for videreutdanning av lærerne - et
863 lærerløft. Begge forslagene ble nedstemt av regjeringspartiene.

864

865 Norge henger i dag etter våre naboland i satsing på skole og utdanning. I Finland, hvor
866 elevene topper europeiske undersøkelser om kunnskap i kjernefagene, har man lenge
867 hatt femårig lærerutdanning. På den måten sikrer de at lærerne kan oppnå mer faglig
868 fordypning samtidig som de når mastergrad.

869

870 I Sverige har regjeringen besluttet å satse 3,6 milliarder kroner frem til 2010 på det de

871 kaller Lärarlyftet – et løft for systematisk videreutdanning av lærerne i alle svenske
872 skoler. I Norge er regjeringen avvisende til å gjøre et tilsvarende stort kompetanseløft
873 for norske lærere.

874
875 Skal vi bygge kunnskapssamfunnet, må vi prioritere de offentlige kronene deretter.
876 Venstre sier derfor nei til å utvide skoledagen og avventer innføring av gratis frukt og
877 grønt. I stedet vil vi bruke penger på tiltak som øker kvaliteten i skolen, gir inspirasjon
878 og påfyll for lærerne, og bidrar til å rekruttere nye lærere. En svært stor andel av
879 lærerne går av for aldersgrensen de nærmeste årene, og vi må også ha en beredskap
880 for å erstatte dem, slik at skolene får de beste fagfolkene i et stramt arbeidsmarked.

881

882

883

884 *Vedteke av sentralstyret 20. august 2008:*

885

886 *Fråsegn 4:*

887 **Svensk overvåkningslov truer norsk rettssikkerhet**

888

889 Venstres sentralstyret er sjokkert og bekymret over den nye signalspaningsloven
890 (FRA-lagen) som er blitt vedtatt i Sverige. Loven gir Forsvarets radioanstalt rett til å
891 overvåke innholdet i all data- og telekommunikasjon som passerer Sveriges grenser,
892 og vil derfor også omfatte mye av internettrafikken til og fra Norge.

893

894 FRA-lagen gir Forsvarets radioanstalt mulighet til å bedrive overvåkning av hvem som
895 helst, når som helst og uten at det en gang foreligger konkret mistanke. Loven har fått
896 massiv kritikk i Sverige, blant annet for å bryte med pressens behov for kildevern og
897 retten til fortrolig kommunikasjon. Googles Peter Fleischer har sammenlignet loven
898 med internettkontrollsystemer som finnes i Kina og Saudi-Arabia. Selv det svenske
899 sikkerhetspolitiet Säpo har vært usedvanlig kritiske til loven, som de betegner som
900 "rettsusikker og helt fremmed for vår statsskikk". Det er også blitt hevdet at loven kan
901 være i strid med Den europeiske menneskerettskonvensjonen, men en eventuell
902 avklaring fra domstolen i Strasbourg kan ta lang tid. Finske myndigheter har allerede
903 uttrykt stor uro for hva loven kan ha å si for finske borgere, i og med at mye av data- og
904 telekommunikasjonen i de nordiske landene går gjennom Sverige.

905

906 Venstre mener regjeringen Stoltenberg snarest må kartlegge omfanget av den svenske
907 FRA - lagen, og hvordan den vil gripe inn i nordmenns internetthverdag. Regjeringen
908 må komme med tiltak for å beskytte nordmenns integritet og private kommunikasjon fra
909 den svenske politistaten.

910

911 Venstre ber regjeringen utrede på hvilken måte og i hvor stor grad den svenske loven
912 truer personvernet og rettssikkerheten til norske borgere.

913

914

915 *Fråsegn 5:*

916 **Økt antall asylsøkere krever klar integreringspolitikk**

917

918 Venstres sentralstyre er bekymret over den passive holdningen regjeringen viser i
919 integreringspolitikken. Et økt antall asylsøkere til Norge krever klart prinsipielt
920 lederskap og klare holdninger til integrering.

921

922 Venstre legger til grunn at asylinstituttet har sin basis i flyktningekonvensjonen. Venstre
923 står fast på å ta i mot det antall flyktninger FN ber oss om.

924 Sommerens diskusjon om norsk asyl- og flyktningpolitikk føres uten blick til

925 internasjonal politikk og løsrevet fra verdens krig og konflikter. Venstre erkjenner at
926 Norge, i likhet med våre naboland, har plikt til å hjelpe dem som trenger en nødhavn.

927

928 Det økte antallet asylsøkere gjør det nødvendig med et større antall mottaksplasser.
929 Det er staten som er ansvarlig for asyl- og flyktningepolitikken, og det er Norge som
930 stat som er forpliktet av flyktningekonvensjonen, men kommunene skal gis incentiver til
931 å ta i mot flyktninger og huse asylmottak. Det er viktig at kommunene og dets
932 innbyggere informeres i god tid på forhånd. Venstre er positiv til å etablere flere
933 desentraliserte mottak, der asylsøkerne kan bo i ordinære boliger. Desentraliserte
934 mottak gir beboerne en mer normal livssituasjon. Erfaring viser at dette skaper færre
935 reaksjoner og bidrar til bedre tilpassing og deltakelse i samfunnet.

936

937 Venstre åpner også for at asylsøkere kan få arbeide i Norge. Asylsøkere som har fått
938 avslag på søknaden, men er uten returnmulighet til hjemlandet bør få midlertidig
939 arbeidstillatelse slik at disse kan forsørge seg selv. Personer som venter på avgjørelse
940 bør også kunne få midlertidig arbeidstillatelse. Venstre ber om at regjeringen legger til
941 rette for en ordning etter modell fra want2work-prosjektet i Danmark. Venstre frykter at
942 passiviteten den enkelte opplever skaper store problemer uavhengig av endelig
943 avgjørelse.

944

945 Venstre reagerer sterkt på voldsovergrepene, og overgrep mot kvinner, som skjer på
946 asylmottakene. Mennesker som bor på mottak skal ha rett til å følge seg trygge fra
947 overgrep og bemannings situasjonen må derfor gjennomgås og styrkes.
948 Voldshandlingene må tas svært alvorlig av politiet og rettsvesen. Generelle tiltak for å
949 begrense asylsøkernes bevegelsesfrihet er spekulativ og inhuman politikk og bryter
950 med grunnleggende rettsprinsipper. Det er – og skal være – både lov og legitimt å
951 søke asyl i et annet land. Lukkede mottak eller andre særordninger må derfor avvises.

952

953 Det bør tale for innvilgelse av asylsøknad dersom søkeren har vært utsatt for overgrep
954 mens de har vært i mottak i Norge.

955

956 Norge har behov for en aktiv og god mottakspolitikk og en mye mer målrettet og reell
957 integrering. Å aktivt møte de kreftene som nærer opp under rasisme og
958 fremmedfientlighet er en av den største utfordringen i norsk asyl og
959 innvandringspolitikk.

960

961

962 *Vedteke av sentralstyret 7.-8. november 2008:*

963

964

965 *Fråsegn 6:*

966 **En helhetlig forsvars- og sikkerhetspolitikk**

967

968 I god liberal tradisjon mener Venstre at sikkerhet best ivaretas gjennom å bidra til fred,
969 frihet og demokrati i en rettferdig internasjonal utvikling. Men krig og terror vil alltid
970 kunne oppstå, og nasjonen trenger et forsvar og en sikkerhetspolitikk som er helhetlig
971 og forutsigbar i sin tilnærming til potensielle trusler. Gjensidig avhengighet vil i stadig
972 større grad prege det globale forholdet mellom stater. Et forpliktende internasjonalt
973 forsvarssamarbeid er påkrevet, der det norske forsvar på FN-opdrag må bidra i
974 fredsbevarende operasjoner utenlands, i tillegg til primæroppgaven, å forsvare eget
975 land.

976

977 Norsk sikkerhetspolitikk må utformes slik at vi er i stand til å forsvare våre
978 grunnleggende sikkerhetsinteresser sammen med våre NATO-allierte.

979 Sikkerhetspolitikken må i framtida ta høyde for et mer sammensatt risikobilde som
 980 kjennetegnes av glidende overgang mellom fred, konflikt og krig. Trusler kan oppstå og
 981 utvikle seg raskt, uten særlig forvarsel. Ikke-statlige aktører kan også true sikkerheten
 982 og trekke Norge inn i konflikter.

983

984 Forsvar av territorium og ressurser

985 Noregs geopolitiske plassering og posisjon som energieksporør og forvalter av
 986 naturressurser i store havområder legger sterke føringer for norsk sikkerhetspolitikk.
 987 Det er meget viktig at Norge er i stand til å hevde suverenitet og rettigheter og utøve
 988 myndighet i norske områder. Tilstedeværelse gjennom bosetting, næringsaktivitet og
 989 operative militære styrker og stasjoner i nord, i det største ressursområdet, gir økt
 990 legitimitet for suverenitet. Samtidig må det av strategiske og logistiske grunner unngås
 991 at unike styrker blir stasjonert på bare ett sted i landet. Når Regjeringen har valgt å
 992 legge ned basen Olavsvern, som har de ypperste kvalitetene for et operativt sjøforsvar,
 993 er det en avgjørelse som motstrider de foreliggende utfordringene i nord.

994

995 Internasjonal deltakelse

996 De siste årene har Noregs deltakelse i internasjonale FN-operasjoner sunket. Venstre
 997 ønsker et sterkere internasjonalt engasjement, ikke minst for å beholde god
 998 internasjonal bredde i operasjonene. Norsk politikk må ikke bare involvere seg i de
 999 konfliktene som trekker til seg stormaktenes oppmerksomhet, og såkalt forebyggende
 1000 krigføring er i strid med Folkeretten. For Venstre er et mandat fra FNs sikkerhetsråd en
 1001 klar hovedregel for internasjonale operasjoner. Militær intervensjon uten FN-mandat
 1002 kan kun støttes i de mest ekstreme tilfeller, der en kan forhindre etnisk rensing og
 1003 folkemord. Bruk av militære styrker for å løse humanitære oppdrag skal kun skje i
 1004 ekstreme situasjoner hvor FN eller humanitære organisasjoner ikke kan arbeide, og da
 1005 skal det primært omfatte gjenoppbygging av infrastruktur.

1006

1007 Begrensninger i våpenhandel

1008 Venstre mener at åpenhet er nøkkelen til bedre kontroll med norsk og internasjonal
 1009 våpenhandel. Regjeringen må styrke rapporteringen til Stortinget om norsk våpensalg,
 1010 kreve sluttbrukererklæringer fra alle land vi selger til, og stramme inn på kriteriene for
 1011 hvilke land vi selger våpen til. Ammunisjon må ikke inneholde radioaktive stoffer, som
 1012 utarmet uran. Norge må opprettholde de selv pålagte begrensninger innen NATO og
 1013 arbeide for å oppheve NATOs strategi for førstebruk av atomvåpen.

1014

1015 Økonomi

1016 De målsetningene som settes for vår forsvarspolitikken må gjenspeiles i de nasjonale
 1017 budsjettene, som også for Forsvarets kapittel må ta høyde for pris- og lønnsutviklingen
 1018 i landet. Det er likevel avgjørende at Forsvaret begrenser sitt byråkrati til fordel for
 1019 operativ virksomhet, utdanning av soldater og kompetanseheving av offiserer.

1020

1021

1022 *Fråsegn 7:*

1023 **Venstre vil ha et selvstendig Vest-Sahara!**

1024

1025 Venstre støtter kampanjen for at okkuperte Vest-Sahara skal holdes utenom
 1026 samarbeidet mellom Marokko og EU.

1027

1028 Området på Afrikas nordvestlige kyst er okkupert av Marokko. Det ble i 1991 erklært
 1029 våpenhvile mellom frigjøringsgruppen Polisario og marokkanske myndigheter, mot at
 1030 Vest-Saharas befolkning selv skulle få stemme over hvorvidt de skulle erklæres som
 1031 selvstendig land i 1992. Dette valget er ikke holdt, og store deler av befolkningen bor i
 1032 flyktningleir i Algerie.

1033

1034 Marokko er nå i ferd med å få et såkalt "Advanced Status"- samarbeid med EU. Men
 1035 hittil har ikke EU prøvd å hindre at okkuperte Vest-Sahara dras med i samarbeidet.
 1036 Venstre er svært bekymret for hvilke konsekvenser det kan ha for saharawiene og
 1037 kampen for Vest-Saharas selvstendighet dersom de okkuperte områdene innlemmes i
 1038 EU-samarbeidet. For det første sa Marokkos utenriksminister for kort tid siden at EU-
 1039 partnerskapet vil føre til at Marokko får internasjonal politisk støtte i Vest-Sahara-
 1040 saken. For det andre vil det kunne føre til at Vest-Saharas økonomi blir enda tettere
 1041 knyttet opp til Marokkos, gjennom internasjonal næringslivsdeltakelse og muligvis
 1042 europeiske støtteordninger.

1043

1044 Venstre vil:

- 1045 • Slutte seg til kampanjen som har som mål å få Vest-Sahara ekskludert fra det
- 1046 såkalte "Advanced Status"-samarbeidet som Marokko nå vil få overfor EU.
- 1047 • Oppfordre den norske regjeringen til å legge press på EU for å sikre at det
- 1048 okkuperte Vest-Sahara skal holdes utenom samarbeidet mellom Marokko og EU.
- 1049 • Oppfordre ELDR til å slutte seg til kampanjen.

1050

1051

1052 *Fråsegn 8:*1053 **Hjelp til DR Kongo**

1054

1055 Venstre er svært bekymret for situasjonen i DR Kongo. Konflikten og borgerkrigen i DR
 1056 Kongo har vart over lengre tid og har utviklet seg til en katastrofe for landet. Spesielt er
 1057 Venstre bekymret for hvordan oppblussingen av konflikten igjen rammer barn og
 1058 kvinner spesielt.

1059

1060 Barn og kvinner er de mest utsatte under konflikter og krigshandlinger. DR Kongo har
 1061 en forferdelig historie når det gjelder væpnede gruppers bruk av voldtekter og seksuell
 1062 vold for å spre terror og kontrollere befolkningen. 70 prosent av alle kvinnene i Nord-
 1063 Kivu skal ha blitt voldtatt i løpet av de siste ti årenes borgerkrig. Allerede før konflikten
 1064 akselererte var rundt 3000 barn i de væpnede gruppenes varetekt. Nå er dette tallet på
 1065 full fart oppover. Jevnlig blir barn rekruttert og nyrekruttert som barnesoldater. Barn blir
 1066 ofre for krigshandlingene, og blir tvunget inn i arbeidet med å fortsette
 1067 krigshandlingene.

1068

1069 Situasjonen i DR Kongo er katastrofal, og Venstre krever en massiv innsats fra
 1070 verdensamfunnet for å sikre den humanitære hjelpen det nå er et skrikende behov for.
 1071 Videre må det sikres en tilstedeværelse som skaper trygghet for de som er i landet, og
 1072 de som er fordrevne fra sine hjem. FN og AU bør øke sine utsendelser av soldater og
 1073 personell. Spesielt bør AU ta initiativ til å samle seg rundt en løsning for situasjonen i
 1074 DR Kongo.

1075

1076

1077 **4. SEKRETARIATET**

1078 Det sentrale sekretariatet har i perioden vore:

1079

1080 Terje Breivik i 50%-stilling som generalsekretær og 50% stilling som sekretariatsleiar.
 1081 Rita Sletner i 100%-stilling som assisterende generalsekretær.
 1082 Ketil Kjenseth i 50 %-stilling som ansvarleg for kandidatskulering mm og 50 % som
 1083 kommunalpolitisk rådgjevar i Stortingsgruppa, frå 01.09.08 100% i stortingsgruppa.
 1084 Lars-Henrik Paarup Michelsen i 100%-stilling som organisasjonsrådgjevar.
 1085 Frode Fjeldstad i 100 %-stilling som informasjonsrådgjevar.
 1086 Morten A. Hagen i 100%-stilling som kontorsjef med ansvar for økonomi og V-skulen.
 1087 Christoffer Biong i 25% stilling som IT- og kommunikasjonssekretær.
 1088 May Hamilton i 100 %-stilling som resepsjonist.

1089 Thori Sundåshagen i 100 %-stilling som administrasjonssekretær.

1090

1091

1092 5. MEDLEMSUTVIKLING

1093 Venstre hadde 7244 betalende medlemmer i 2008, 276 fleire enn i 2007. Medlemmene
1094 fordelte seg slik på fylka:

1095

Fylke	2007	2008
Østfold	224	230
Akershus	622	666
Oslo	825	911
Hedmark	184	214
Oppland	263	270
Buskerud	305	295
Vestfold	265	286
Telemark	253	263
Aust-Agder	198	206
Vest-Agder	246	245
Rogaland	518	542
Hordaland	649	661
Sogn og Fjordane	363	369
Møre og Romsdal	583	584
Sør-Trøndelag	363	364
Nord-Trøndelag	445	484
Nordland	357	320
Troms	213	210
Finnmark	92	120
Ingen lag	1	4
TOTALT	6968	7244

1096

1097

1098 6. OPPSLUTNING

1099 Meiningsmålingane dei siste åra viser ein rimeleg jamn vekst sidan stortingsvalet i
1100 2005. Gjennomsnittet for 2008 var 6 prosent:

1101

År/mnd	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Snitt
2005	3,1	2,8	2,5	3	2,7	2,9	2,75	3,2	4,8	5,4	4,9	4,8	3,6
2006	4,5	4,1	4,2	4,4	4,1	4,8	5,7	4,4	4,4	5,3	5,1	4,4	4,6
2007	4,9	5,0	5,3	5,0	5,1	5,1	-	5,0	6,5	6,9	6,1	6,3	5,6
2008	6,5	6,6	6,3	6,8	6,2	5,8	5,4	6,0	5,7	5,6	5,8	5,5	6,0

Tabell: Tala er i prosent

1102

1103

1104 7. REKNESKAP/ØKONOMI

1105 Det vert vist til reknskap for 2008 m/revisjonsmelding.

1106

1107

1108 8. KOMMUNIKASJON

1109 Venstres kommunikasjonsarbeid kan i 2008 kort samanfattast til å omfatte
1110 medlemsbladet Liberal, internett (www.venstre.no), intranettet Venstre Pluss,
1111 mediearbeid og sosiale medium.

1112

1113

8.1 Liberal

1114 Medlemsmagasinet kom i 2008 ut i åtte utgåver. Ansvarleg redaktør var Terje Breivik,
 1115 og redaktør for avisa var Frode Fjeldstad. Kjartan Almanning hadde redaktøransvaret
 1116 for dei to siste numra. Venstres informasjonsteam (Steinar Haugsvær, Frode Fjeldstad,
 1117 Jan Christian Kolstø, Kjartan Almanning og Martha Nilsson) fungerte som redaksjon.
 1118 Bladets designansvarleg var og i 2008 Thomas Hansen.

1119

1120 Innhaldet ber naturleg nok preg av mykje partistoff og intervju med sentrale Venstre-
 1121 politikarar. I 2008 forsøkte ein å satse meir på debattsidene, og dette har vore svært
 1122 vellukka. Ein har og forsøkt å få meir merksemd om lokale Venstresaker, men her er
 1123 ein svært avhengig av innspel frå Venstremedlemmer lokalt for å få nok stoff.

1124

1125 Opplaget av Liberal har naturlegvis auka i takt med den positive medlemsutviklinga
 1126 partiet har hatt det siste året. Opplaget ved årsskiftet er ca. 10.500. Avisar går og ut til
 1127 medlemmer av Unge Venstre, Venstrekvinnelaget og Liberale Studentar, samt
 1128 journalistar og bibliotek som ønskjer det.

1129

1130 8.2 Internett

1131 Hausten 2008 tok ein til å oppgradere venstre.no og publiseringsverktøyet
 1132 publish.venstre.no. Dei nyaste endringane/funksjonane inkluderer kalender, lokale
 1133 nyhendebrev, lokal tematagging, "Del og tips" og emnesky (sjå illustrasjon under). I
 1134 tillegg har ein optimalisert venstre.no opp mot søkemotorar som Google, samt gjort det
 1135 mogleg for fylkes- og lokallag til å velje målform for nettsidene side.

1136

1137 I tillegg til eigne nettsider for kvar einskild politikar i Venstres leiing og på Stortinget, er
 1138 det laget politikarsider for alle Venstres toppkandidatar til stortingsvalet 2009.

1139

1140 8.3 Venstre Pluss

1141 Venstre Pluss er Venstres interne kommunikasjonskanal. Forumet vert nytta av
 1142 Venstrefolk for e-post, debatt og dokumentdeling. Alle nye medlemmer får brukarnamn
 1143 og passord tilsendt, og på Venstreskulen vert deltakarane og gjort kjend med dei
 1144 viktigaste funksjonane til Venstre pluss. Det er likevel ikkje til å kome forbi at terskelen
 1145 for å nytte Venstre pluss er ganske stor for nye medlemmer, og det er berre ein veldig
 1146 liten del av medlemsmassen som får med seg det som skjer av aktivitet på intranettet.

1147

1148

1149 8.4 Pressemeldingar og politiske utspel

1150 Pressemeldingar og politiske utspel frå meldingsåret er å finne på Venstre nettportal.
 1151 Ein kan enten søke i søkemotoren på bestemte politikarar eller saker, eller vitje ein av
 1152 følgjande temasider:

1153

- 1154 • Landsmøte: <http://www.venstre.no/politikk/lm2008/>
- 1155 • Landsstyre: <http://www.venstre.no/politikk/landsstyret>
- 1156 • Miljø: <http://www.venstre.no/politikk/miljo>
- 1157 • Småbedrift: <http://www.venstre.no/smaabedrift/>
- 1158 • Sosialt ansvar: <http://www.venstre.no/politikk/ sosialtansvar/>
- 1159 • Skole: <http://www.venstre.no/politikk/skole/>
- 1160 • Distriktpolitikk: <http://www.venstre.no/politikk/distriktpolitikk/>
- 1161 • Kultur: <http://www.venstre.no/politikk/kultur/>
- 1162 • Lokaldemokrati: <http://www.venstre.no/politikk/lokaldemokrati/>
- 1163 • Utanriks: <http://www.venstre.no/politikk/utenriks/>
- 1164 • Ideologi: <http://www.venstre.no/politikk/ideologi/>
- 1165 • Innvandring og integrering: <http://www.venstre.no/politikk/integrering/>
- 1166 • Personvern: <http://www.venstre.no/politikk/personvern>

1167

1168 Det kjem fortløpande fleire temasider som er å finne nedst på venstre.no.

1169 **8.5 Sosiale medium**

1170 I 2008 begynte Venstre å bruke sosiale medium aktivt i det sentrale
1171 informasjonsarbeidet. Sosiale medium er fellesnemnar på det nye brukarmønsteret på
1172 nett, der innhald, meiningar, erfaringar og kunnskap vert delt mellom brukarane. I
1173 meldingsåret omfatta VHOs satsing på sosiale medium Facebook, Blogging,
1174 Twitter, Youtube og Flickr.

1175

1176

1177 **9. SKULERING**

1178

1179 **9.1 Venstreskulen**

1180 2008 har vore eit godt år for Venstreskulen. 315 medlemmer har gjennomført trinn 1,
1181 og 134 medlemmer har gjennomført trinn 2. VHO hadde som mål å gjere trinn 3 ferdig i
1182 2008, men dette var det ikkje kapasitet til. Vidareutvikling av Venstreskulens to siste
1183 trinn bør likevel prioriterast i tida framover. Fleire fylkeslag har vist interesse for dette.

1184

1185 18.-19. oktober arrangerte VHO kurs for kursleiarar til Venstreskulen trinn 1 på
1186 Gardermoen. Av tjuе søkarar fekk åtte plass på kurset. Desse var Hege Nilsen
1187 (Hedmark), Alf Helge Greaker (Hordaland), Petter Natanael Toldnæs (Aust-Agder),
1188 Anne Grethe Tungesvik (Vestfold), Svein Abrahamsen (Rogaland), Lars Jølle (Sør-
1189 Trøndelag) og Ivar Bergundhaugen (Vest-Agder) og Inga F. Leiksett (Akershus). Mot
1190 at VHO dekkja kursutgiftene forplikta deltakarane seg til å avvikle minst to trinn 1-kurs.

1191

1192 **9.2 Laurdagsseminar**

1193 I 2008 starta VHO opp med eit nytt skuleringstilbod: VHOs laurdagsseminar. Desse
1194 fann stad på Venstres Hus i Oslo siste laurdag i månaden. Av tema som blei teke opp
1195 var folkevaldopplæring, kurshaldarkurs i Venstreskulen trinn 1, presse- og mediearbeid
1196 og aksjonar og kampanjar. På slutten av året vart fleire laurdagsseminar avlyst på
1197 grunn av ujamn påmelding. VHOs laurdagsseminar vil ikkje bli vidareført i 2009.

1198

1199 **9.3 Rikspolitisk Nettverk**

1200 Dei gode erfaringane frå 2005 med kandidatskuleringa "Rikspolitisk nettverk" gjorde at
1201 ein starta opp med ein ny runde RPN-samlingar i 2008. Første samling vart arrangert
1202 26.-27. september og andre samling fann stad 18.-19. oktober. Tema for desse var
1203 høvesvis informasjons-/mediearbeid og skule-/utdanningspolitikk. I alt seks RPN-
1204 samlingar skal haldast i regi av VHO før stortingsvalet 2009.

1205

1206

1207 **10. SAMARBEID MED FYLKES- OG LOKALLAG**

1208

1209 Venstres Hovudorganisasjon har i meldingsåret hatt god kontakt med lokal- og
1210 fylkeslag gjennom utsendingar, møte, kurs, telefonsamtalar, e-post og ved reise- og
1211 møteaktivitet. I samband med landsstyremøta starta ein hausten 2008 opp med ein
1212 "konsultasjonsordning" mellom fylkesleiarane og VHO. Føremålet var å ta opp
1213 handlingsplanrelaterte tema som:

1214

- 1215 • Hovudtrekka i politikk- og profildelen av Venstres handlingsplan 2006-10.
- 1216 • Kvalitative og kvantitative målsetnader sentralt og i fylkeslaga.
- 1217 • Landsstyrets møteplan og andre aktivitetar i sentral regi for kalenderåret.
- 1218 • Fylkeslagas aktivitetar samt ønskje og behov for stønad.
- 1219 • Kommunikasjonen mellom hovudorganisasjonen og fylkeslaga (og fylkeslagas
1220 kommunikasjon med lokallaga)
- 1221 • Nettpubliseringverktøyet for www.venstre.no
- 1222 • Medlemsregisteret på nett: medlem.venstre.no

- 1223 • Bruk av Venstres intranett Venstre Pluss som informasjonsverktøy for fylkes- og
1224 lokallag.

1225
1226 VHO samordna og organiserte sentralt besøk på samlege fylkesårsmøte. I tillegg har ei
1227 rekke sentrale Venstrepolitikarar og stortingsrepresentantar delteke på møter og
1228 samlingar over heile landet. Det har og blitt lagt vekt på å imøtekomme ønskjer om at
1229 sentralt besøk ved andre politiske –og organisatoriske tiltak i regi av lokal- og fylkeslag

1230
1231 15.desember inviterte VHO alle fylkessekretærene (både dei som er tilsette og dei som
1232 uløna utfører sekretæroppgåver i fylkeslaget) til eit organisatorisk dagsseminar i Oslo.

1233
1234

11. SAMARBEID MED VENSTRES FOLKEVALDE

1235 Lokalvala i 2007 gav Venstre heile 554 lokale folkevalde. VHO forsøker etter beste
1236 evne å styrke samarbeidet mellom hovudorganisasjonen og dei folkevalde.

1237
1238

1239 26. januar arrangerte VHO laurdagsseminar i Oslo for lokale folkevalde. Om lag ti
1240 deltakarar frå heile landet deltok på dette dagsseminaret. 18.-19. oktober inviterte
1241 hovudorganisasjonen til den årvisse kommunalkonferansen. På konferansen, som
1242 samla rundt 100 deltakarar frå heile landet, var det starte to kampanjar. Den eine
1243 handla om å få lokale folkevalde til å besøke skular i sin kommune/fylke, den andre om
1244 å fremje krav i kommunestyra om miljørapportering. Tilslutnaden har vore ganske god.

1245

1246 VHO har hatt ambisjon om å lage ein innhaldsrik ressursmappe for folkevalde på
1247 Venstre pluss. I denne mappa kan ein mellom anna finne tips til interpellasjonar

1248

1249

12. SAMARBEID MED SIDEORGANISASJONENE

1250
1251

12.1 Noregs Unge Venstre

1252 VHO har og i 2008 hatt eit nært og tett samarbeid med Noregs Unge Venstre. Unge
1253 Venstre deltek på stort sett alle nivå i Venstre og tek initiativ til mykje ny politikk. I
1254 sentralstyret har Unge Venstre møtt ved Anne Solsvik, og i landsstyret ved Anne
1255 Solsvik, Jonas Stein Eilertsen, Jostein Pedersen, Naomi Ichihara Røkkum og
1256 Christoffer Torris Olsen.

1257
1258

1259 Unge Venstres sommarleir blei tradisjonen tru heldt i juli på Hove utanfor Arendal.
1260 Leiren, som samla 130 deltakarar, fekk besøk frå Venstre sentralt m.a. ved Odd Einar
1261 Dørum, Trine Skei Grande, Borghild Tenden, Torild Skogsholm, Abid Raja, Terje
1262 Breivik, samt fleire medlemmer av sekretariatet.

1263

1264 Unge Venstres landsmøte fann stad på Notodden 10.-12. oktober. Frå Venstre sentralt
1265 kom Lars Sponheim, Ola Elvestuen og Odd Einar Dørum. Anne Solsvik vart attvald
1266 som UV-leiar.

1267

1268 Sekretariatet i Unge Venstre har gjennomgått fleire forandringar i 2008. Ikkje mindre
1269 enn fire personar har vore innoom stillinga som organisasjonssekretær. I oktober gjekk
1270 Sindre Hervig av som generalsekretær, og blei mellombels erstatta av Jonas Stein
1271 Eilertsen fram til årsskiftet. På landsstyremøtet i desember tilsette Unge Venstre Boye
1272 Bjerkholt som ny generalsekretær.

1273

1274 Unge Venstre har og i 2008 helde ein høg internasjonal profil. Demokratiprojekta på
1275 Balkan og i Kviterussland blei vidareført, og storleiken på det sistnemnde prosjektet
1276 blei meir enn dobla samanlikna med 2007. Unge Venstre er i tillegg aktiv i sine
1277 paraplyorganisasjonar på nordisk (NLRU), europeisk (LYMEC) og internasjonalt
(IFLRY) nivå. På LYMECs kongress i Barcelona i mai 2008 fremja Unge Venstre for

1278 fyrste gang ein kandidat til LYMECs sentralstyre, men Boye Bjerkholt tapte i voteringa.
 1279 Naomi Ichihara Røkkum blei på same kongress vald til å representere LYMEC på
 1280 ELDRs kongress i Stockholm hausten 2008.

1281
 1282 Økonomisk har 2008 vore eit turbulent år for Unge Venstre, og det blei i oktober klart at
 1283 organisasjonen i løpet av dei to føregåande åra har brukt opp all eigenkapital. Mot
 1284 slutten av året har det blitt satt i verk ein rekke tiltak for å få orden på økonomien og for
 1285 å tilpasse drifta til den økonomiske situasjonen. Ved årsskiftet såg driftsnivået ut til å
 1286 vere tilpassa driftsinntektene.

1287
 1288 2008 har og gått med til å førebu 100-årsjubileet. Unge Venstres historiebok,
 1289 *Demokratiets avantgarde*, gjekk i trykken heilt på slutten av meldingsåret. Lars-Henrik
 1290 Paarup Michelsen og Guri Melby har vore redaktørar for boka, som samlar artiklar frå
 1291 ei lang rekke bidragsytarar.

1292 1293 **12.2 Noregs Venstrekvinnelag**

1294 Noregs Venstrekvinnelag (NVK) har vore representert i Venstres sentralstyre og
 1295 landsstyre, og på Venstres landsmøte. I 2008 har NVK og vore representert i
 1296 programkomiteen for stortingsvalprogrammet 2009-2013. Torild Skogsholm har vore
 1297 Venstrekvinnelagets leiar i meldingsperioden.

1298
 1299 Målsettinga med NVKs aktivitet er å få fleire kvinner til å engasjere seg i Venstre og i
 1300 Venstres politikk, samt å bidra til å setje likestillings- og kvinnepolitiske tema på den
 1301 politiske agendaen.

1302
 1303 Det har i 2008 vore gjennomført tre nasjonale konferansar / møte. På regionalt/lokalt
 1304 plan har det vore gjennomført NVK-initierte samlingar/møte i Hordaland, Aust-Agder,
 1305 Vest-Agder, Vestfold, Buskerud, Østfold og Sør-Trøndelag. NVK har kontaktpersonar i
 1306 alle fylke. NVKs leiar besøkte og i 2008 NUVs sommarleir

1307
 1308 NVK var representert på ELDR sin konferanse i Stockholm i oktober, og deltok på
 1309 europeisk kvinnenettverkssamling i samband til denne konferansen.

1310 1311 **12.3 Noregs Liberale Studentforbund (NLSF)**

1312 Liberale Studentar har hatt ein tett og god kontakt med Venstre i fleire politiske
 1313 prosesser i året som har gått. Organisasjonen har møtt på landsmøtet og på samlege
 1314 av Venstres landsstyremøte. I tillegg møter ein fast i stortingsgruppa. Liberale
 1315 Studentar har hatt ein kontinuerlig dialog med Venstres representant i Stortingets
 1316 utdannings- og forskingskomité, og har delteke med ein observatør i komiteen for nytt
 1317 stortingsvalsprogram.

1318
 1319 Liberale Studentar hadde i 2008 lokallag ved 5 universitet, og etablerte
 1320 kontaktpersonar ved fleire andre universitet og høgskular. Det meste av aktiviteten
 1321 føregjekk lokalt, som det skal. Liberale Studentar har nasjonalt og lokalt ein stabil
 1322 økonomi, sjølv om ramamene normalt ikkje tillet større arrangement eller kampanjar.

1323
 1324 Liberale Studentar stilte åleine eller i samarbeid med andre politiske grupperingar til val
 1325 på alle universitet med listeval. Dette gjer stort utbytte i form av politikk og verv. I 2008
 1326 hadde 5 av organisasjonens tillitsvalde heiltidsbetalte studenttillitsverv, kor av 3 i
 1327 nasjonale studentorganisasjonar. Ytterlegare 3 tillitsvalde har hatt slike verv på deltid.
 1328 Desse posisjonane er fordelaktige for å vinne terreng for Venstres politiske løysingar
 1329 for universitet og høgskular.

1330
 1331
 1332

1333 **12.4 Venstres Opplysningsforbund (VO)**

1334 Venstres Opplysningsforbund (VO) er eit studieforbund organisert som stifting, med
 1335 egne vedtekter og økonomi. Medstiftarane er Venstre, Noregs Unge Venstre, Noregs
 1336 Venstrekvinnelag og Noregs Liberale Studentforbund. Astrid Megard Sollid var i
 1337 meldingsåret dagleg leiar for VO, og det var til saman tre tilsette ved kontoret i
 1338 Steinkjer. Venstres Opplysningsforbund hadde i 2008 den høgaste studieaktiviteten i
 1339 organisasjonens historie. Det blei gjennomført 175 studietiltak med i alt 4349
 1340 studietimar og 1210 deltakarar. Størsteparten av studieverksemda blei gjennomført på
 1341 lokallagsnivå, som studieringar utan lærar.

1342
 1343 Venstres Opplysningsforbund har i 2008 vidareførte arbeidet med å gje Balkan
 1344 samfunnsfagbøker. Første fase av det store og viktige prosjektet "Fundament for
 1345 utvikling av demokratiet på Balkan" blei realisert i Kosovo, Makedonia, Albania og
 1346 Montenegro med samfunnsfagbøker for gymnaset. Det vert jobba med den siste av tre
 1347 bøker i ein studieeining i samfunnsfag / statsvitskap.

1348 Venstres Opplysningsforbund har og etablert ei husflidsbedrift i Antigonea, ein fattig
 1349 fjellkommune i Sør-Albania. 30 kvinner i Antigonea har fått grundig opplæring i
 1350 veveteknikkar av Oddny Ravlo Haugen, som driv Vevstuggu i Verdal. Bedrifta har
 1351 allereie utmerka seg for sine kvalitetsprodukt, og driv utsal i Butrinti Nasjonalpark, i
 1352 Saranda og i Gjirokaster. Prosjekta, inkludert prosjektleiing, er i hovudsak finansierte
 1353 av norsk UD.

1354

1355

1356 **13. UTVALS- OG KOMITEARBEID**

1357 Venstres har i meldingsåret hatt følgjande utval / komitéar i arbeid:
 1358 Internasjonalt utval, Stortingsvalprogramkomite, komité for 125-årsjubileet og
 1359 vedtektskomite.

1360

1361 **13.1 Internasjonalt utval**

1362 Internasjonalt utval har som mandat å bidra til at Venstre markerer seg på
 1363 utanrikspolitiske spørsmål, og å initiere og bidra til koordinering av
 1364 demokratiseringsprosjekt.

1365

1366 Internasjonalt utval er oppnemnd av og underlagt sentralstyret. Sentralstyret
 1367 oppnemnde følgjande personar til IU på møtet sitt i november (SS-67/08):

1368

1369 Helge Solem Larsen (leder), Siri Engeseth (nestleiar), Harald Hove, Gerd Wikan, Emily
 1370 Awour, Jan-Petter Holtedahl, Joachim Nahem, Håvard Hugås, Naomi Røkkum, Gøril
 1371 Bjerkhol Havro og Henning Kloster-Jensen (sekretær).

1372

1373 Utvalet arbeider gjennom opne møte om aktuelle utanrikspolitiske tema, som ofte
 1374 resulterer i notat til internt bruk eller framlegg til politiske fråsegner. Vinteren 2008
 1375 leverte utvalet m.a. ei politisk fråsegn om Kongo. Utvalet har og bidrege til utvikling av
 1376 samarbeidet med Venstres systerparti CUF i Tanzania og UPND i Zambia. Utvalet
 1377 har og haldt jamleg kontakt med Venstres representant i Stortingets utanrikskomite.

1378 **13.2 Stortingsvalprogramkomite**

1379 Stortingsvalprogramkomiteen vart satt ned av Venstres landsstyre 9. mars 2008.
 1380 Komiteens medlemmer har vore:

1381 Leiar: Ola Elvestuen (Oslo), nestleiar: Gro Skartveit (Rogaland), Anne Britt Skjetne
 1382 (Nord-Trøndelag), Helge Stiksrud (Buskerud), Alvhild Hedstein (Oslo), Alfred Bjørlo
 1383 (Sogn& Fjordane), Lars Sponheim (Hordaland), Jonas Eilertsen (Noregs Unge
 1384 Venstre), Liv Haug (Noregs Venstrekvinnelag) og Trond Enger (Liberale Studentar),

1385
 1386 Varamedlemma var: 1. Guri Melby (Sør-Trøndelag), 2. Audun Rødningby (Oslo), 3.
 1387 Håkon M. Pettersen (Nordland), 4. Marta Lindås (Østfold). Av desse har Guri Melby
 1388 vore fast møtande.

1389
 1390 Ingvild Boe Hornburg, politisk rådgjevar for Venstres stortingsgruppe, har vore
 1391 sekretær for komiteen.

1392
 1393 Komiteen arbeide ut frå følgjande mandat: *"Programkomiteen si oppgåve er å*
 1394 *utarbeide utkast til nytt stortingsvalprogram for perioden 2009-2013 og bidra til ein*
 1395 *open og inviterande prosess for programbehandlninga.*

- 1396
 1397 1. *Programkomiteen startar arbeidet innan 15.mai 2008.*
 1398 2. *Innan 1. september 2008 skal programkomiteen legge fram eit 1.utkast.*
 1399 3. *Frist for å kome med endringsforslag til 1.utkast er 1.november 2008.*
 1400 4. *Innan 10. desember 2009 skal programkomiteen legge fram eit 2.utkast*
 1401 5. *Frist for å kome med endringsforslag til 2.utkast er 13.mars 2009. "*
 1402

1403 Komiteen hadde sitt første møte 4. april 2008 og siste møte 7. desember 2008.
 1404 Komiteen sette seg tidleg som mål om å lage eit program som klart skildrar kva
 1405 Venstre vil i neste stortingsperiode og som viser korleis Venstre vil møte utfordringane i
 1406 framtida. Det var viktig for komiteen å lage eit program som er handlingsretta og
 1407 konkret, og som i hovudsak gjeld spørsmål som Stortinget direkte regulerar.

1408
 1409 Komitéarbeidet har dels handla om å vidareutvikle kjend Venstrepolitikk og å utvikle ny
 1410 politikk. Programkomiteen har arrangert fleire "høyringsdagar" for å få innspel til kva
 1411 Venstres program bør innehalde. Komiteen har hatt møte med rundt 40
 1412 organisasjonar, bedrifter eller foreningar. Komiteen var og tre dagar i Irland for å
 1413 studere den irske satsinga på utdanning, næringsretta forskning og utanlandske
 1414 investeringar.

1415
 1416 Programkomiteen kom før sommaren fram til at dei ønskte å foreslå ei reformering av
 1417 offentleg sektor for å møte framtidens eldrebølgje og eit auka press på velferdstenester
 1418 og helsevesen. Det blei tydeleg at eit sentralt element i reformframlegget var å foreslå
 1419 ein desentraliseringsreform som inneber ein endring av dagens kommunestruktur.
 1420 Programkomiteen sendte difor 20. august ut eit eige notat om ny kommunestruktur til
 1421 partiorganisasjonen med ønske om å få partiets syn på ulike modellar for ein
 1422 kommunereform.

1423
 1424 Programkomiteen la fram førsteutkastet 3. september 2008. Førsteutkastet var på
 1425 høyring i organisasjonen fram til 1. november. Komiteen mottok over 1200 konkrete
 1426 endringsframlegg, meir enn 100 sider generelle kommentarar og over 300 e-postar. På
 1427 bakgrunn av desse innspela, samt komiteens førsteutkast, presenterte komiteen
 1428 andreutkastet 14. desember 2008. Dette utkastet blei sendt til handsaming ut i
 1429 partiorganisasjonen med frist for å kome med endringar innan 23.februar 2009.

1430 1431 **13.3 Komité for 125-årsjubileet**

1432 Sentralstyret valde i møte 19.mai 2008 (SS-39/08) ein komité som fekk i oppgåve å
 1433 gjennomføra markeringa av Venstres 125-årsdag 29.januar 2009. Komiteen vart leia
 1434 av Odd Einar Dørum og hadde følgjande medlemmer: Eldbjørn Løwer, Audun
 1435 Heskestad, Helge Hveem og Helge Solum Larsen. Rita Sletner var sekretær for
 1436 komiteen.

1437 1438 **13.4 Vedtektskomite**

1439 Vedtektskomiteen vart vald av Venstres sentralstyre 19. mai 2008 (SS-38/08).

1440 Komiteens medlemmer er: Leiar: Trine Skei Grande (Oslo), Kjartan Almenning
1441 (Liberale Studentar), Synnøve Handeland (Hordaland), Harald Hove (Hordaland), Anne
1442 Solsvik (vald av Noregs Unge Venstre) og Torild Skogsholm (vald av Noregs
1443 Venstrekvinnelag),

1444

1445 Morten A. Hagen, kontorsjef i Venstre, har vore sekretær for komiteen.

1446

1447 Komiteen arbeide ut frå følgjande landsmøtevedtak (LM-11/08):

1448

1449 1. *Landsmøtet ber Sentralstyret om å setja ned ein komité viss oppgåve er å gå kritisk*
1450 *gjennom Venstres vedteker og mønstervedteker for fylkes- og lokallag, og føreslå*
1451 *endingar der dei meiner det er nødvendig.*

1452

1453 2. *Innstillingane frå komiteen skal føreliggja seinast innan utgangen av november*
1454 *2008 og sendast ut i organisasjonen med høyringsfrist 25. februar 2009."*

1455

1456 Komiteen har hatt 6 møter der ein har gått nøye gjennom eksisterande vedteker og
1457 sett spesielt på: a) *Medlemsskap og rettar, b) Sideorganisasjonanes plass og rettar i*
1458 *partiet, c) Samansetnad/representasjon: Landsmøtet, fylkesårsmøte/*
1459 *fylkesnominasjonsmøte og lokallagsårsmøte / lokallagsnominasjonsmøte, d)*
1460 *Folkevaldes plass og rettar i partiet, e) Gjennomgåande reglar i mønstervedteker/*
1461 *normalvedteker for fylkeslag og lokallag og til slutt f) Partitilsettes plass og*
1462 *avgrønsingar i høve til verv i partiet.*

1463

1464 Sidan programmet på landsmøtet i valåret 2009 er så stramt, valde ein å ikkje legge
1465 fram konkrete endringsframlegg til eksisterande vedteker no. I staden har ein lagt fram
1466 eit diskusjonsnotat - "Plattform for ein liberal organisasjon" - som omhandlar kva for
1467 grunnleggande haldningar ein liberal organisasjon skal bygge sine vedteker på.

1468

1469 Vedtektskomiteen inviterer organisasjonen til å kome med framlegg til betringar og
1470 forkortingar av vedtektene i denne debatten.

1471

1472

14. INTERNASJONAL AKTIVITET

1473 Venstre er medlem i "The European Liberal and Democratic Reformparty" (ELDR), den
1474 europeiske paraplyorganisasjonen for liberale parti, og Liberal International (LI), den
1475 verdsfemnande paraplyorganisasjon for liberale parti.

1476

1477 Utdrag av internasjonale møte Venstre har delteke på i 2008:

1478

- 1480 • Russlandsseminar i ELDR sin regi i januar. Trine Skei Grande og Ola Elvestuen
1481 deltok.
- 1482 • Liberal Internationals Executive Council Meeting i Belfast 15.05.08. Trine Skei
1483 Grande og Terje Breivik deltok.
- 1484 • Liberal Internationals kongress i Belfast 15.-17.05.08. Trine Skei Grande og Terje
1485 Breivik deltok.
- 1486 • ELDR Kongressen 2009 i Stockholm 30. – 31.10. Trine Skei Grande, Terje Breivik,
1487 Anne Solsvik og Torild Skogsholm deltok.
- 1488 • Venstre har hatt praktikant plassert i sekretariatet til ALDE (dei liberale partia i
1489 Europaparlamentet) i to periodar à tre månader i 2008.

1490

1491 Internasjonale prosjekt i Venstres regi:

1492

LM-5

- 1493 • Etter tilskot frå Norsk Senter for Demokratistøtte har Venstre starta eit
- 1494 demokratiutviklingsforprosjekt i Zambia i samarbeid med United Party for National
- 1495 Development (UPND).
- 1496 • Demokratiutviklingsprosjekt i Tanzania vart avslutta i løpet av året.

Årsrekneskap for Venstres Hovudorganisasjon 2008

1
2
3
4
5

Årsrekneskap for 2008 m/revisjonsmelding vert delt ut ved møtestart.

1 **Kontingent 2010**

2

3 Landsstyrets innstilling:

4

5 Den sentrale kontingenten blir uforandra i 2010.

6 Det vil seie kr 150,- for vanlege medlemmer og kr 50,- for studentar.

7

1 **Politiske fråsegner**

2

3 Frist for å levere inn politiske fråsegner til årets landsmøte er fredag 3.april 2009. Kort
4 tid etter dette vil innkomne fråsegner vere tilgjengeleg for nedlasting frå
5 www.venstre.no/politikk/lm2009.

6

7 Alle innkomne fråsegner vil og bli delt ut ved møtestart.

1 Tema for LM 2010

2
3 Bakgrunn:

4
5 Etter §6 i vedtektene skal landsmøtet fastsetja hovudsak for det påfølgjande
6 landsmøtet og leggja rammer for å førebu saka.

7
8 Tidlegare landsmøtetema i år utan handsaming av stortingsvalprogram har vore:

9
10 2004: "En global politikk i en global økonomi"

11 2007: Prinsippprogram

12 2008: "Det sosiale og liberale kunnskapssamfunnet 2010"

13
14
15 Landsstyrets innstilling:

16
17 1. Hovudsak for Landsmøtet 2010 vert "Det fleirkulturelle Noreg – moglegheiter og
18 utfordringar".

19
20 2. Sentralstyret får fullmakt til å førebu og planlegga prosessen og handsaminga av
21 temaet.

22

1 **Stortingsvalprogram 2009-2013**

2

3 Sjå egne vedlegg:

4

5 ⇒ Landsstyrets framlegg til Venstres stortingsvalprogram 2009-2013

6 ⇒ Endringsframlegg til stortingsvalprogramutkastet

7

8

Vedtektskomiteens førebelse innstilling

Bakgrunn:

Venstres landsmøtet 2008 gjorde følgjande vedtak:

1. Landsmøtet ber Sentralstyret om å setja ned ein komité viss oppgåve er å gå kritisk gjennom Venstres vedteker og mønstervedteker for fylkes- og lokallag, og føreslå endringar der dei meiner det er nødvendig.

2. Innstillingane frå komiteen skal føreligga seinast innan utgangen av november 2008 og sendast ut i organisasjonen med høyringsfrist 25. februar 2009."

I tråd med dette vedtaket oppnemnde Venstres sentralstyre ein vedtektskomite bestående av følgjande personar (SS-38/08):

Trine Skei Grande (*leiar*)

Kjartan Almenning

Synnøve Handeland

Harald Hove

Anne Solsvik (*representant vald av Noregs Unge Venstre*)

Torild Skogsholm (*representant vald av Noregs Venstrekvinnelag*)

VHOs kontorsjef, Morten A. Hagen, fekk tildelt rolla som sekretær for komiteen.

På grunn av omfanget av vedtektsarbeidet, og ein svært tett dagsorden for årets landsmøte, gjorde landsstyret vedtak om å utsetje den endelege handsaminga:

Eit heilskapleg framlegg til nye vedteker vil bli lagt fram på Venstres landsmøte i 2010. Årets landsmøte er berre invitert til å handsame notatet "Plattform for en liberal organisasjon" (sjå neste side) – eit notat innstilt av landsstyret som omhandlar kva for grunnleggjande haldningar ein liberal organisasjon skal bygge sine vedteker på. Partikulturen i ein organisasjon kan aldri bli vedteke, men tilhøva kan legge til rette for at det vert skapt ein god og open partikultur.

1 Landsstyret innstilling:
2

3 **Plattform for en liberal organisasjon** 4 5

6 **1. Demokratisk grunnholdning**

7 I Venstre skal demokratiske verdier ligge til grunn i hele organisasjonen.
8 Meningsbrytninger og debatter er avgjørende for å fatte riktige vedtak.
9

10 Det må ikke lages byråkratiske strukturer i partiet som gjør det vanskelig å komme inn
11 som ny eller som gjør prosesser i partiet vanskelig å ha oversikt over.
12

13 **2. Medlemskap og rettigheter**

14 Du er medlem i Venstre fra det tidspunkt du melder deg inn. Medlemskap kan bare
15 utøves personlig. Medlemsrettigheter oppnås når du har betalt kontingent.
16 Medlemsrettigheter kan kun utøves i ett lokallag (og tilhørende fylkeslag), men du kan
17 selv velge hvilket lokallag du vil være medlem i.
18

19 **3. Maktspredning**

20 I Venstre skal makten være spredd. Partiet tilhører medlemmene. Aktive medlemmer
21 sikrer kloke vedtak og meningsfylte medlemskap. Det er et mål å involvere flest mulig i
22 alle viktige prosesser i partiet.
23

24 **4. Åpenhet**

25 I Venstre er åpenhet et sentralt mål. Åpenheten skal knyttes til alle deler av partiets
26 arbeid. Politiske partier som ikke kan møte borgere og media på sine egne arenaer kan
27 ikke forvente borgernes tillitt.
28

29 **5. Folkevalgt for Venstre**

30 Du blir bare folkevalgt for Venstre ved å stille til valg på Venstres liste og på Venstres
31 program. Har du stilt til valg på Venstres program så er dette din kontrakt med
32 velgerne.
33

34 Venstres partiorganer kan ikke instruere folkevalgte for Venstre utover det program de
35 er valgt på. Dersom det er punkter i et partiprogram en folkevalgt ikke kan følge, så er
36 den folkevalgte forpliktet til å informere vedtaksorganet om dette.
37

38 Folkevalgte har selvsagt som oppgave å skape gode politiske prosesser og lytte til
39 innspill fra eget parti.
40

41 **6. Bruk av navnet Venstre**

42 Venstre har tre sideorganisasjoner. Det er Norges Unge Venstre, Norges
43 Venstrekvinnelag og Norges Liberale Studentforbund.
44 Andre grupperinger som bruker (eller ønsker å bruke) tittelen "Venstre" skal ha et klart
45 mandat til det i partiet.
46

47 **7. Nominasjon**

48 Venstre har ønske om at nominasjonsprosessene skal være åpnere enn de er i dag,
49 ved at flere skal få mulighet til å delta, også i prosessen frem til nominasjonsmøtene.
50 Flere engasjerte, gir bedre løsninger og mer eierskap til løsningene. Det er like viktig at
51 prosesser for å utvikle politikk er åpne i partier som nominasjonen.
52

53 **8. Normalvedtekter - standardvedtekter**

1 Lagene organiserer sine vedtekter selv så lenge de ikke bryter med de grunnleggende
2 prinsippene i Venstres vedtekter.

3

4 Normalvedtektene ligger til grunn og bør være et godt utgangspunkt for lokale
5 vedtekter.

6 Lokale vedtekter og endringer av disse som vedtas på et årsmøte skal behandles av
7 organisasjonsleddet som ligger over før de trer i kraft. Godkjenning skal finne sted
8 med mindre endringene bryter med prinsippene med Venstres politikk. , ikke ulike
9 måter å organisere politisk arbeid på.

10 Dersom laget ikke har egne godkjente vedtekter så gjelder Venstres normalvedtekter.

11

12 **9. Eksklusjon**

13 Venstre har tro på den åpne debatt i møte mellom ulike meninger. Derfor er vi i mot
14 eksklusjonsparagraf. Det at et flertall skal kunne overprøve et mindretall ved å
15 ekskludere mindretallet skaper ikke en god partikultur.

16

1 Val av valnemnd og redaksjonsnemnd

2
3 Landsstyrets innstilling til:

4 5 6 **1. Valnemnd LM 2010**

7
8 May Britt Vihovde – leiar (Rogaland)
9 Andreas K. Enge – nestleiar (Sør-Trøndelag)
10 Borghild Tenden (stortingsgruppa/Akershus)
11 Randi Øgrey (Akershus)
12 Jan Kløvstad (Aust-Agder)
13 Øystein Nilsen (Troms)
14 Line M. Rustad (Hedmark)

15
16 + representant frå NUV
17 + representant frå NVK

18
19 Vara:

20 1. Rolf Nesheim (møte- og talerett) (Hordaland)
21 2. Maren Hersleth Holsen (Østfold) (Ikkje spurt)
22 3. Audun Rødningsby (Oslo)
23 4. Trond Prytz (Nord Trøndelag)

24 25 26 **2. Redaksjonsnemnd LM 2010**

27
28 Helge Solum Larsen (leiar), Rogaland
29 Simen Saxebøl, Østfold
30 Trine Noodt, Finnmark
31 Synnøve Handeland, Hordaland
32 Marianne Reistveit, Vestfold

33
34 + Representant for NUV
35 + Representant NVK

36
37 Vara:

38 1. Arnt Gunnar Tønnessen, Aust-Agder
39 2. Frøydis Austigard, Møre og Romsdal

40
41

1 **Avslutning**

- 2
- 3

**Sakspapir og all anna
landsmøteinformasjon finn du her:**

www.venstre.no/lm2009